

barometrul de opinie al liderilor **ONG**

– sondaj național online în rândul reprezentanților ONG din România –

2011

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

Fundația pentru
Devoltarea
Societății
Civile

Barometrul liderilor ONG

sondaj național online în rândul reprezentanților ONG din
România

2011

*Acest material a fost realizat în cadrul proiectului „O voce mai puternică pentru sectorul neguvernamental din România”
implementat de Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile
și finanțat de Trust for Civil Society in Central & Eastern
Europe*

Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

*Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate Fundației pentru Dezvoltarea Societății Civile (FDSC).
Orice reproducere integrală sau parțială, indiferent de mijloacele tehnice utilizate, fără consimțământul scris al FDSC, este interzisă.
Părți din această publicație pot fi reproduse în scopuri necomerciale doar cu precizarea sursei.*

Cuprins

1. Profilul respondenților	4
2. Resurse umane și voluntariat	8
3. Evaluare generală și resurse financiare	19
4. Relațiile cu autoritățile publice și mediul politic. Influențarea politicilor publice	26
5. Dimensiunea europeană	37
6. Structuri și servicii suport pentru ONG	41
7. “2%”, promovare și transparentă	45

Barometrul liderilor ONG

– sondaj național online în rândul reprezentanților ONG din România –

2011

În 2010, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile a realizat studiul „[Romania 2010. Sectorul neguvernamental: profil, tendințe, provocări](#)” ca un răspuns la nevoia de cunoaștere și de recunoaștere a dimensiunii, rolului și provocărilor sectorului ONG din România.

Inercăm să răspundem astfel la întrebările esențiale cu care ne confruntăm zilnic în relația cu donatorii, beneficiarii, autoritățile publice și cetățenii în general.

Unul dintre instrumentele care au stat la baza acestui studiu este **Barometrul (de opinie) a liderilor ONG**. FDSC își propune ca Barometrul să devină un instrument anual de auto-evaluare a sectorului nonguvernamental din România și un punct de referință credibil pentru profesioniștii din sfera societății civile.

În 2011, sondajul online **Barometrul liderilor ONG** a urmărit înregistrarea percepțiilor liderilor de organizații neguvernamentale active în România cu privire la organizațiile proprii și sectorul neguvernamental în general, relația cu autorități publice și factori interesați, realizări și lecții învățate, acces la resurse și structuri de suport disponibile, cadru de reglementare specific și schimbări necesare pentru sustenabilitate.

Sondajul online a fost derulat în rândul reprezentanților ONG în perioada 28 august - 30 septembrie 2011.

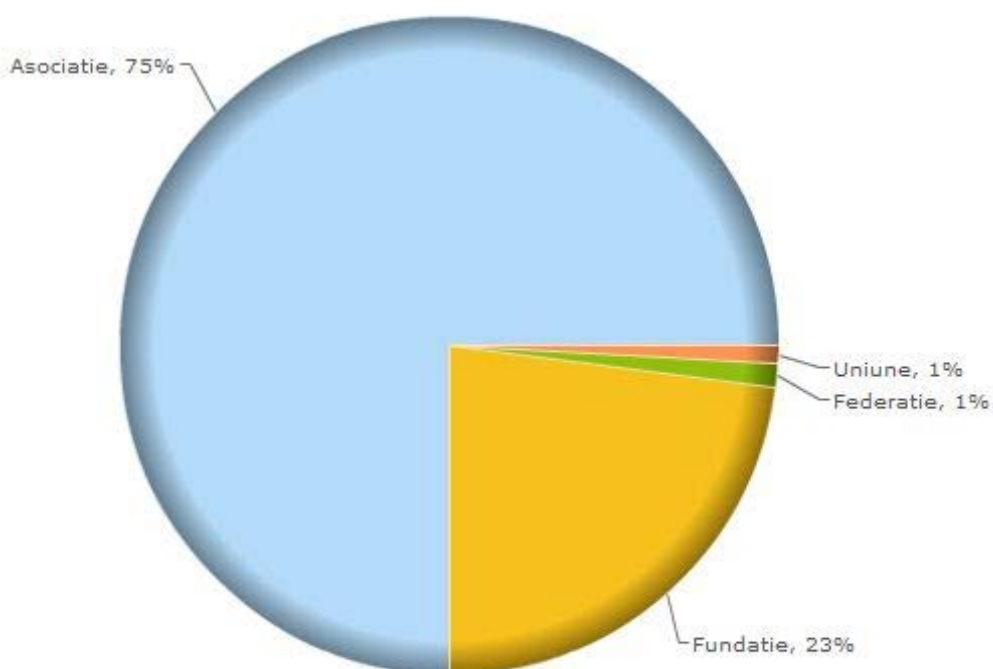
Au fost invitate să participe organizațiile neguvernamentale înscrise în baza de date [Catalogul Societății Civile](#) (bază de date realizată pe baza înscrierilor voluntare – aproximativ 3400 până la data de 31 august 2011).

La sondaj au răspuns 341 de reprezentanți ONG, marea majoritate a acestora fiind directorii organizațiilor, manageri de departamente sau președinți.

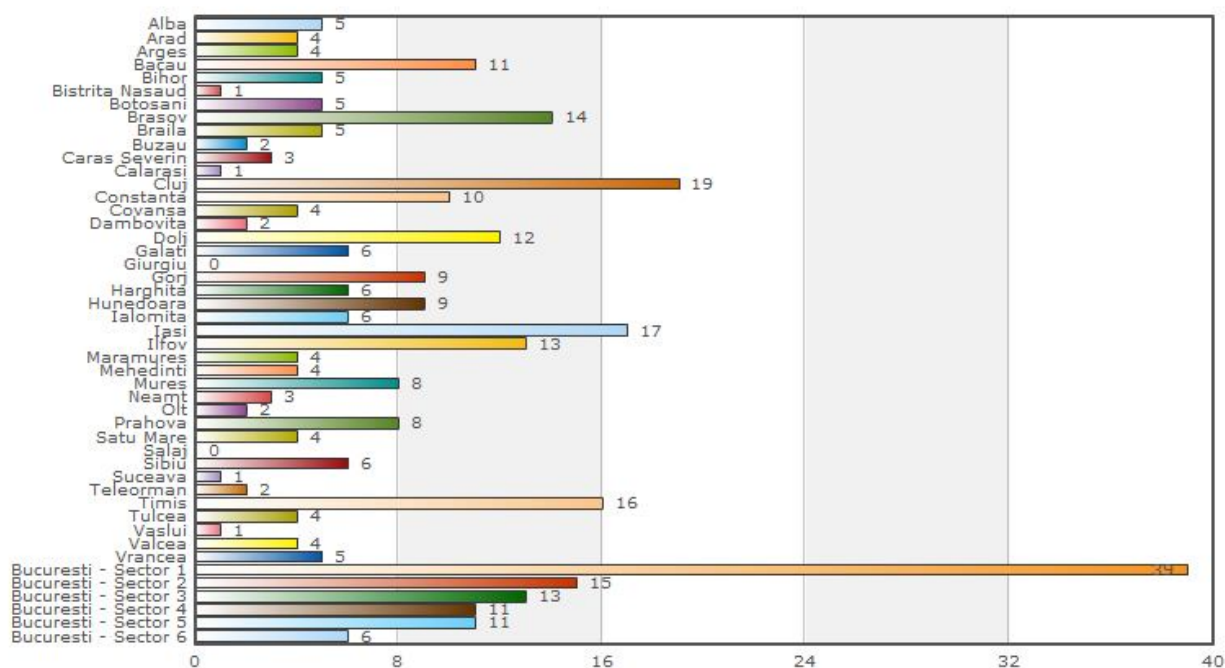
1. Profilul respondenților

Profilul respondenților se suprapune fidel trăsăturilor generale ale sectorului neguvernamental din România evidențiate de cercetările anterioare („România 2010. Sectorul neguvernamental: profil, tendințe, provocări”), din punctul de vedere al formei de înregistrare juridică, distribuție regională și arie teritorială de activitate, venituri și domenii de activitate.

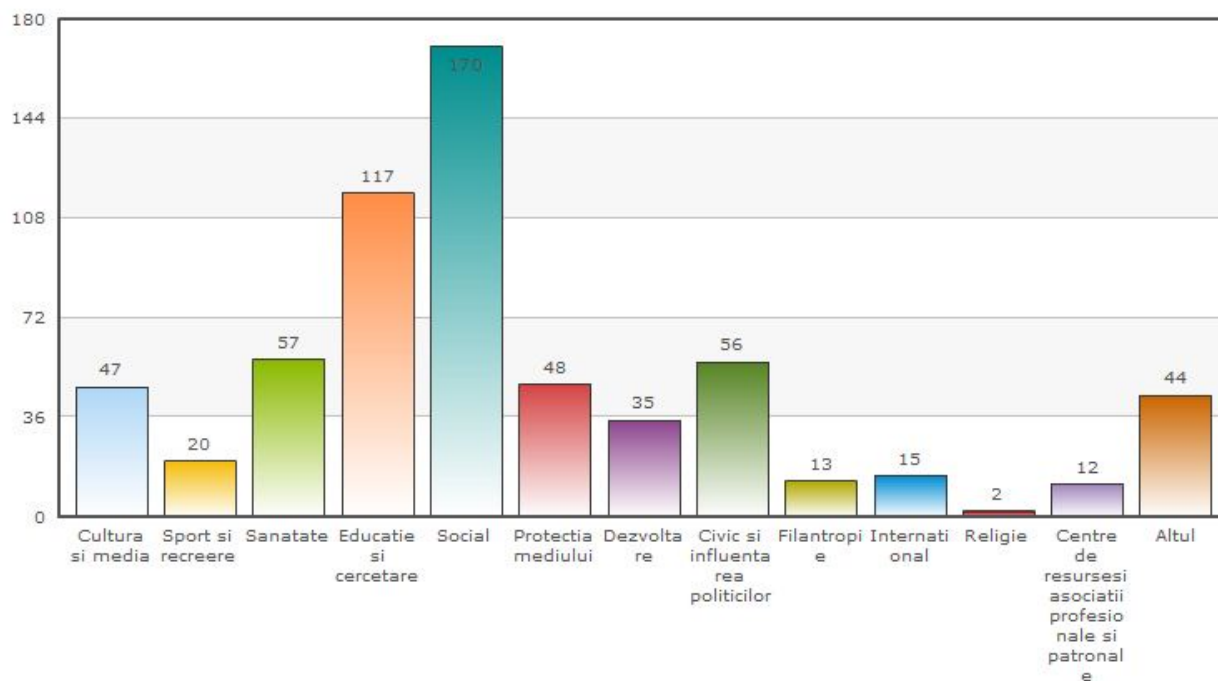
Tipul organizației:

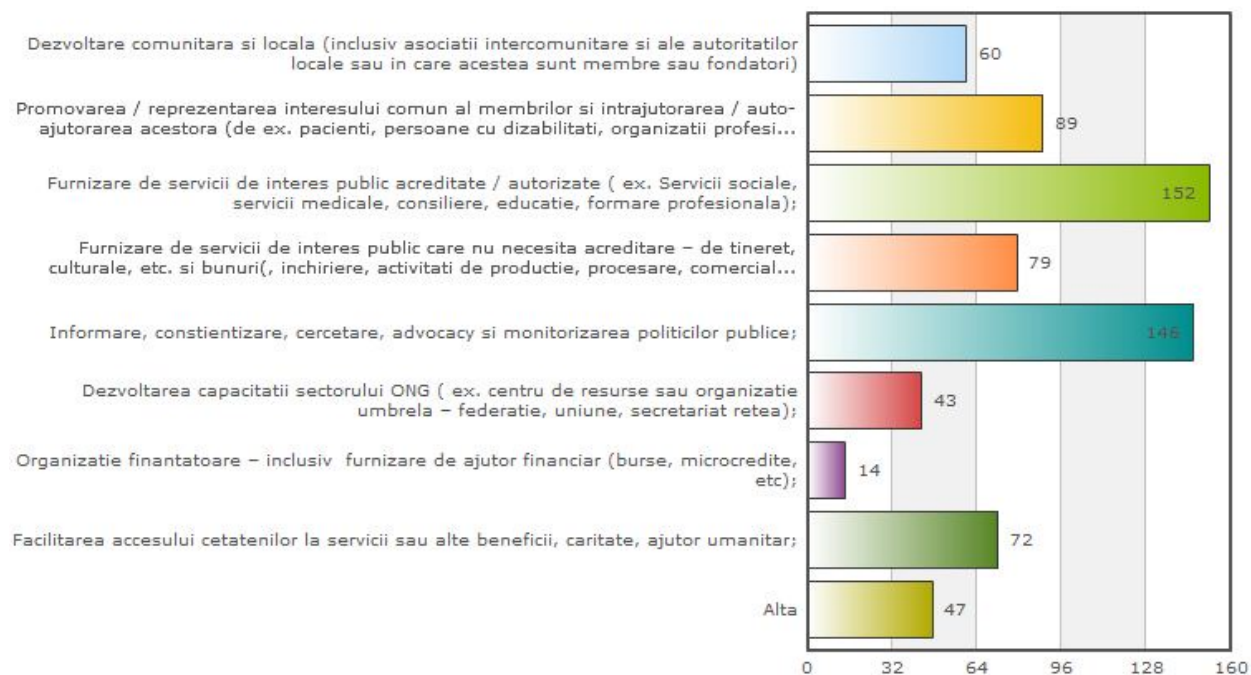
Distribuția organizațiilor pe județe

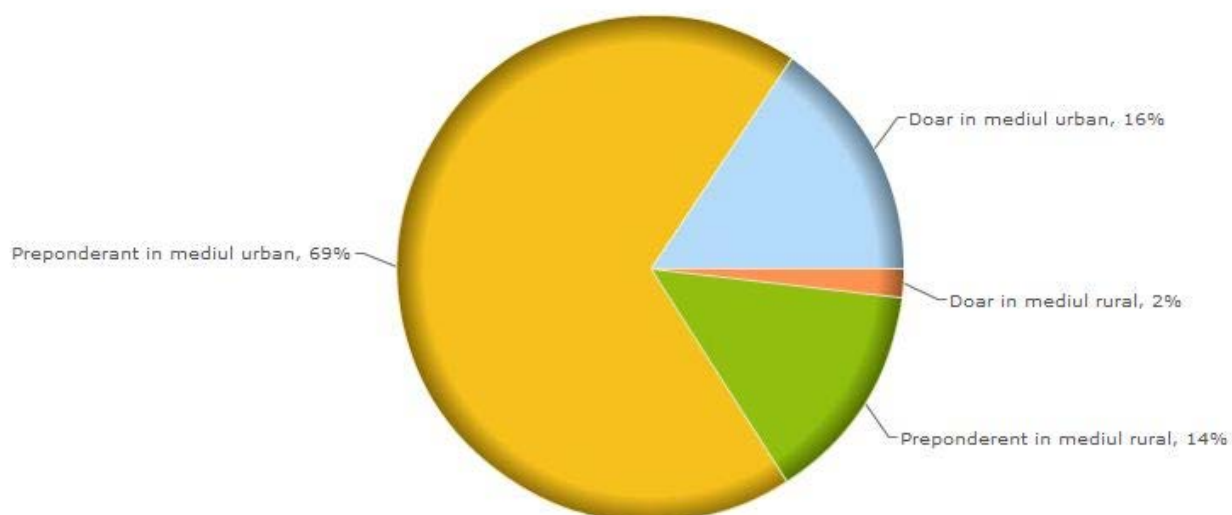
Domeniul principal de activitate

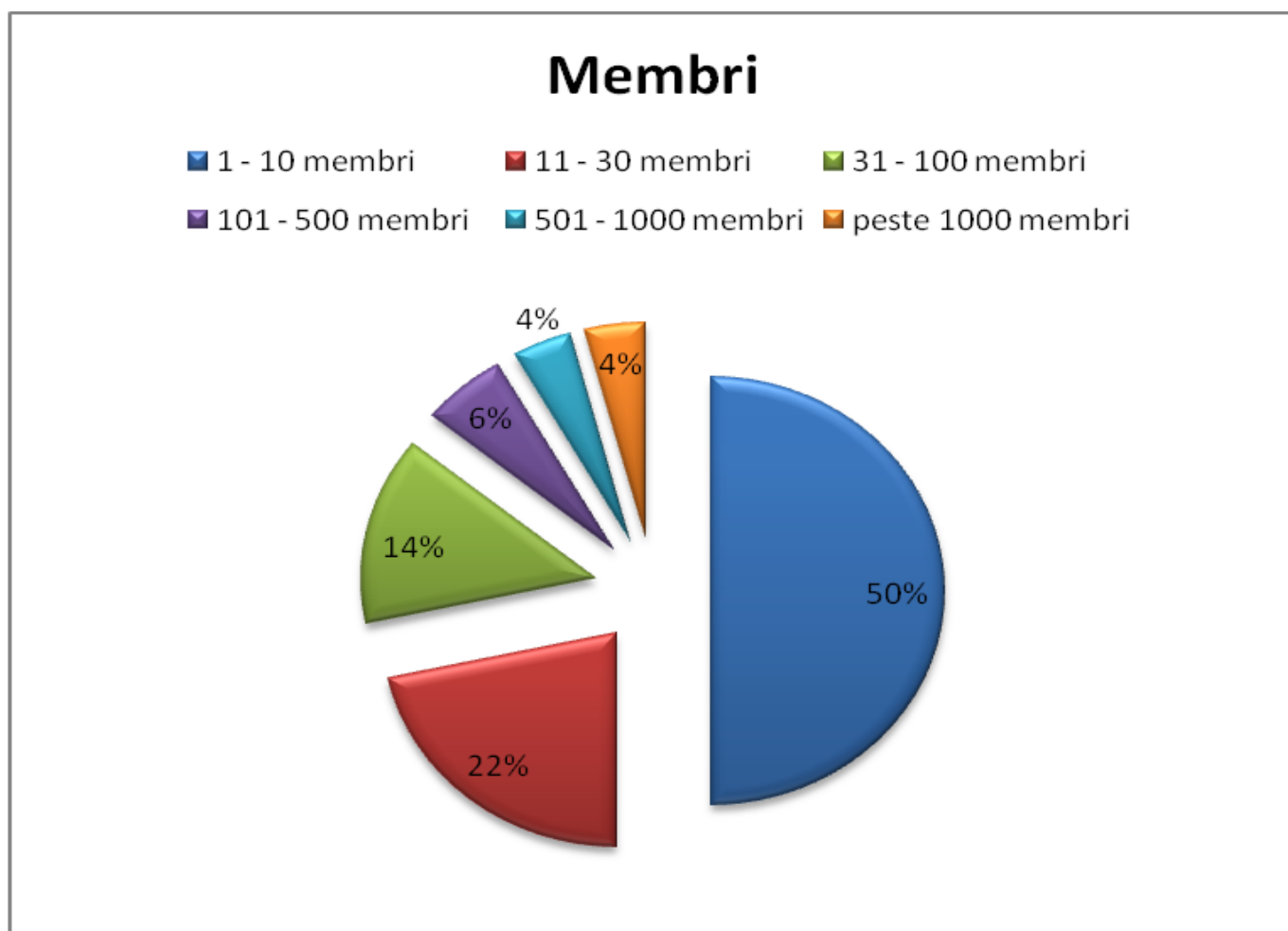
Principalele activitati realizate de organizatii

Arie teritoriala de activitate

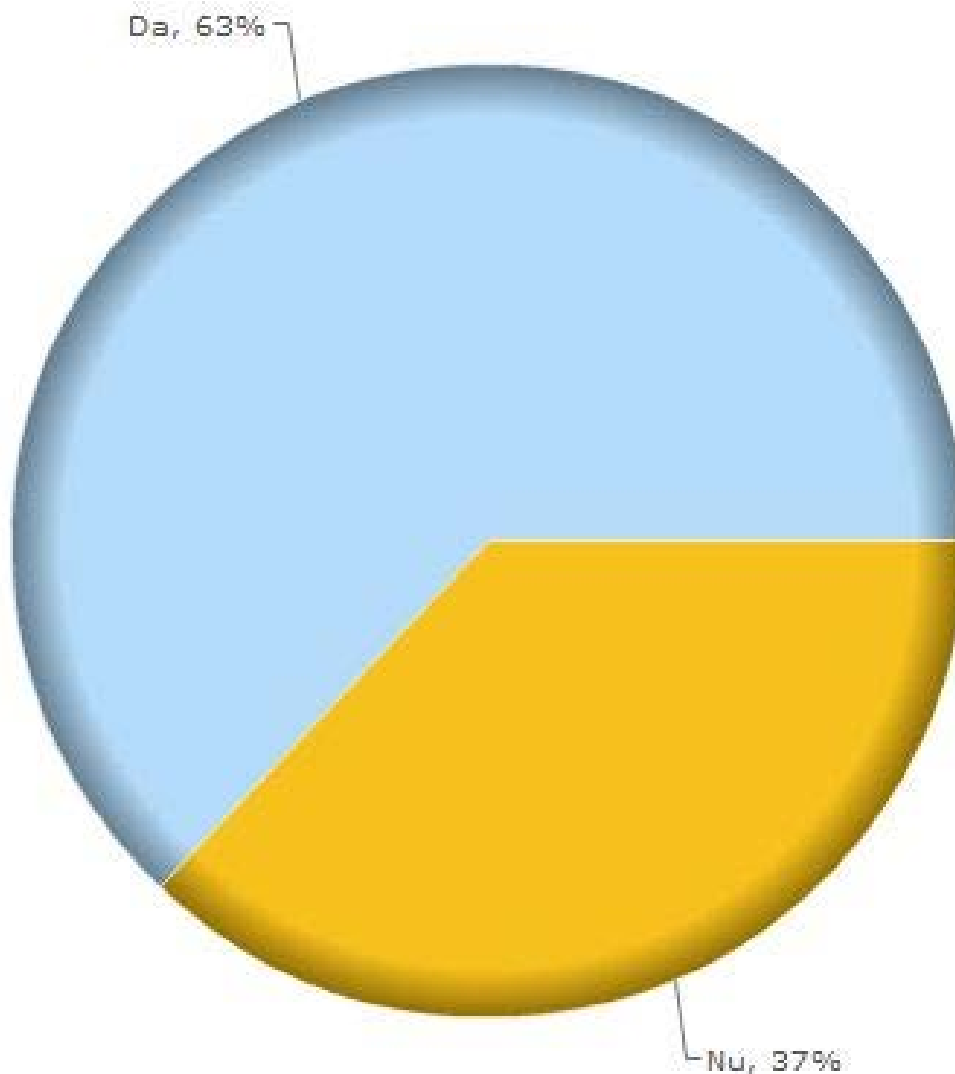

2. Resurse umane și voluntariat

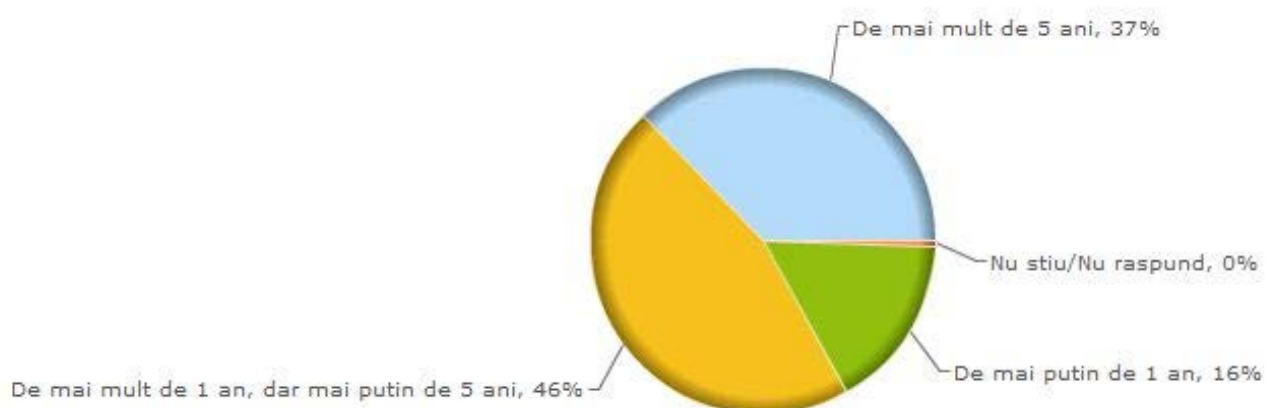
Jumătate dintre respondenții la sondaj au declarat ca organizația lor numără între 1 și 10 membri (asociații și/sau membri ai consiliului director, în cazul fundațiilor). 36% dintre organizații numără între 11 și 100 membri. Peste 100 de membri au doar 10% dintre organizații, iar 4% declară că au peste 1000 membri.

Organizatia Dvs. are angajati / personal platit?

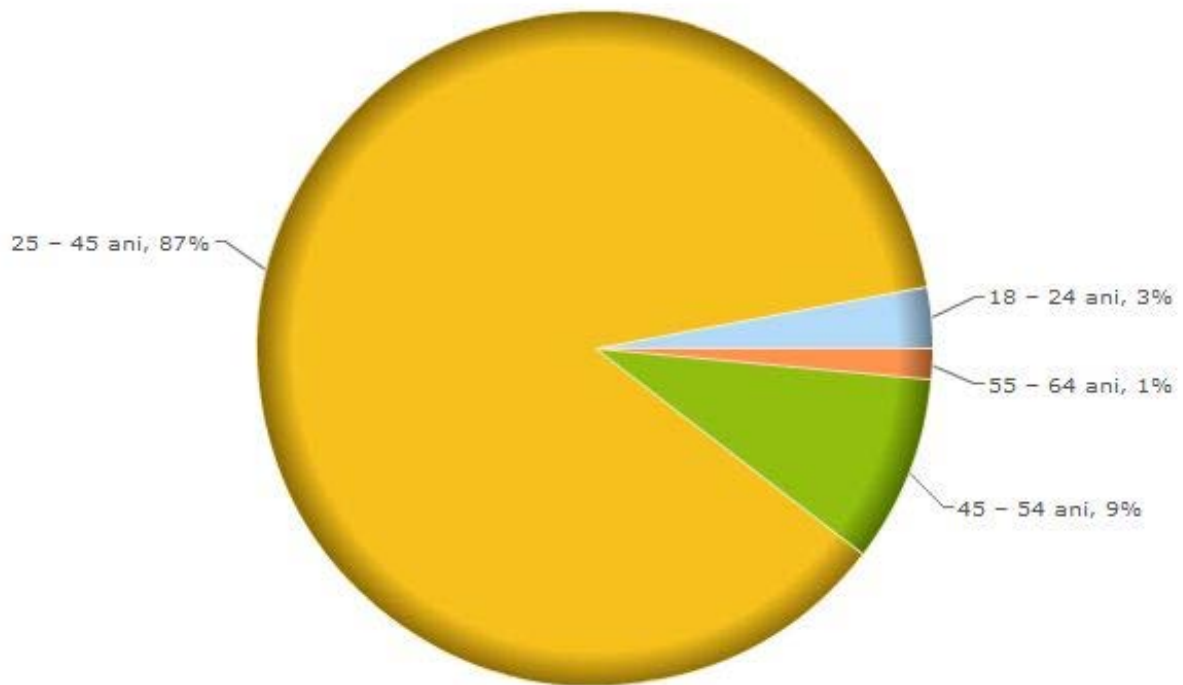
Cercetările anterioare desfășurate de FDSC au scos în evidență rolul important pe care ONG-urile îl joacă în calitate de angajator. 63% dintre respondenții din acest an declară ca au personal plătit. Această proporție este constantă, raportat la anii anteriori (2008, 2009).

Cei mai multi dintre angajati lucreaza in organizatie:

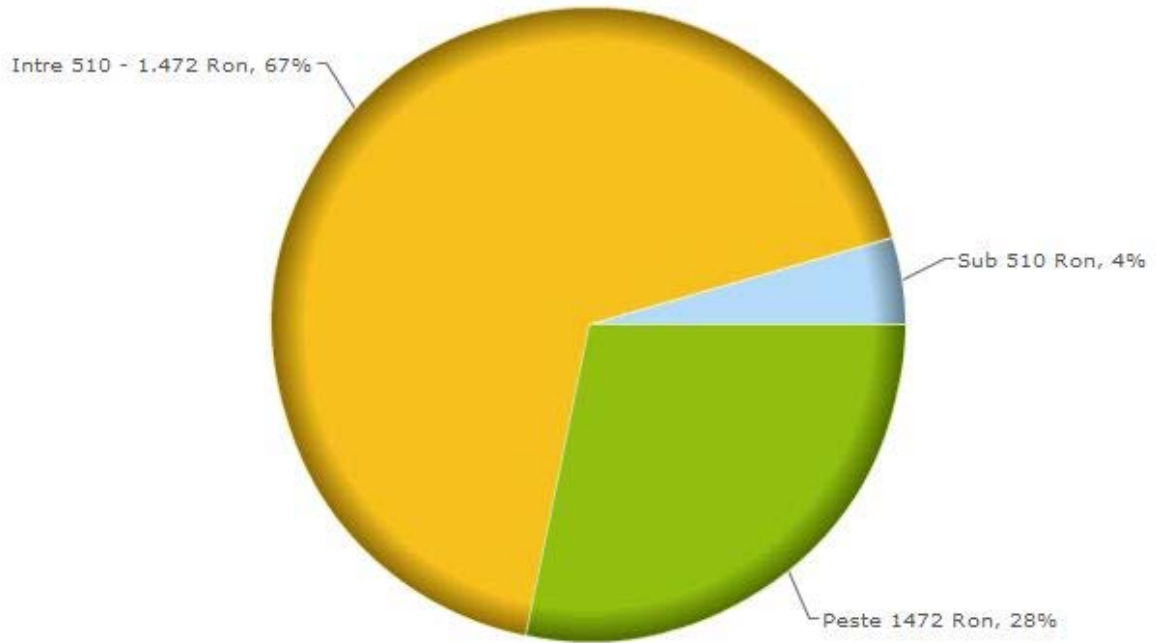
ONG-urile reprezintă un angajator relativ stabil, 37% dintre respondenți afirmând ca majoritatea angajaților lucrează în organizațiile lor de peste 5 ani, în timp ce 46% răspund că cea mai mare parte din personal are o vechime în organizație între 1 și 5 ani.

Varsta medie a angajatilor din ONG

Forța de muncă din ONG este tânără, 90% dintre angajați având sub 45 de ani.

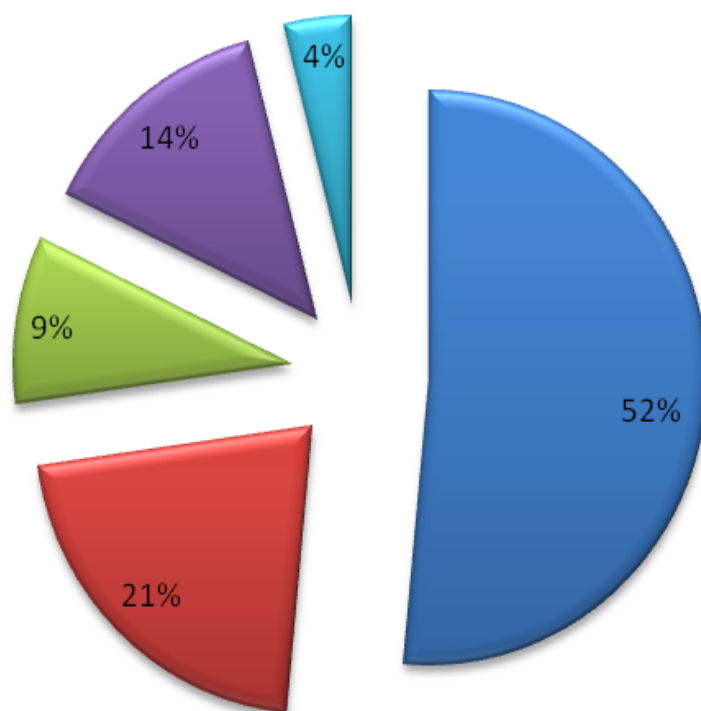
Salariul mediu net

Salariul mediu net pe care îl oferă 67% dintre ONG-urile respondente este între 510 și 1472 lei, doar 28% dintre acestea permițându-și o medie salarială mai înaltă (peste 1472 lei, salariul mediu la nivel național în 2010).

Cate contracte de munca ati intrerupt in anul 2010?

■ niciun angajat ■ 1 angajat ■ 2 angajati ■ 3 - 10 angajati ■ peste 10 angajati

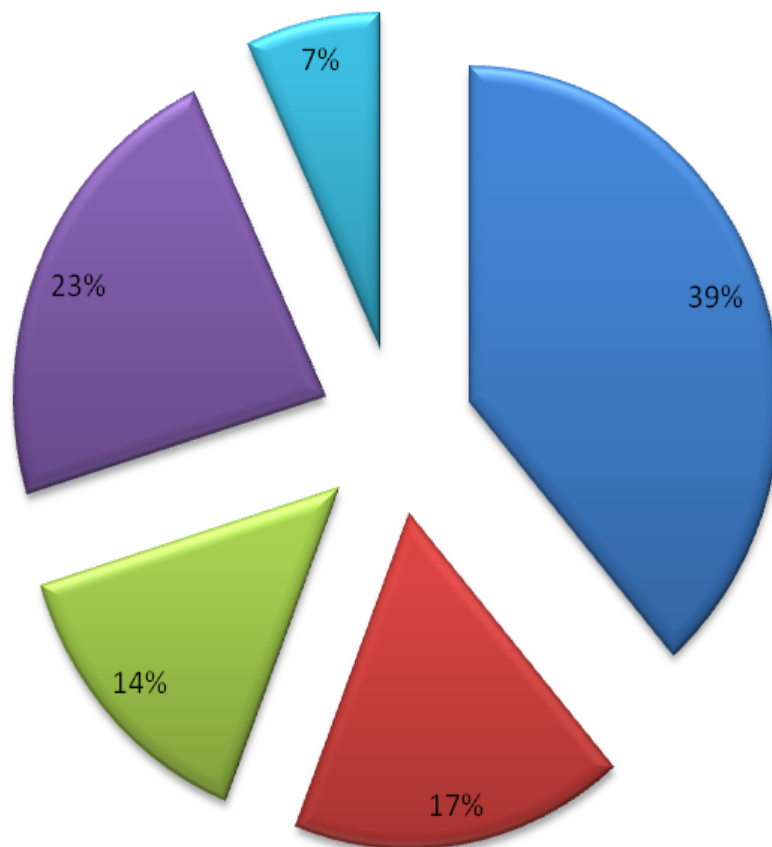

Peste jumătate dintre ONG-uri declară că în 2010 nu au întrerupt contracte de munca cu niciun angajat, 21% au pierdut 1 angajat, iar 23% au încetat contractele cu 2 până la 10 angajați. 4% dintre organizațiile respondente au întrerupt contractele de munca cu peste 10 angajați.

Cumulativ, cele 202 organizații respondente au întrerupt contractele de munca cu 421 de angajați în 2010.

Cati noi angajati ati avut in 2010?

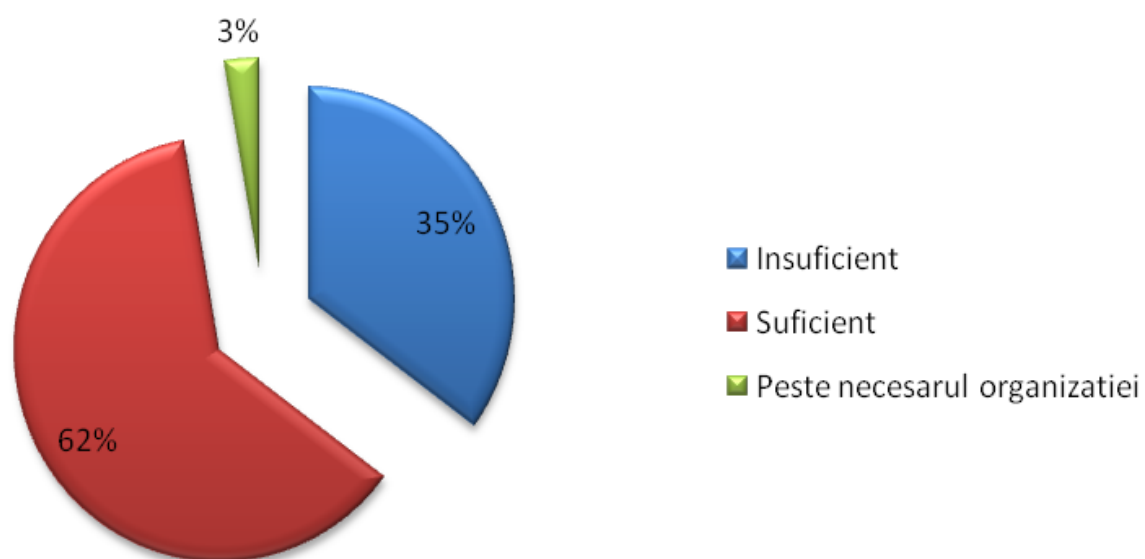
■ niciun angajat ■ 1 angajat ■ 2 angajati ■ 3 - 10 angajati ■ 11 - 35 angajati

39% dintre organizațiile respondente nu au făcut nicio nouă angajare în 2010, 21% au avut unul sau doi noi angajați în timp ce 23% au angajat între 3 și 10 noi persoane.

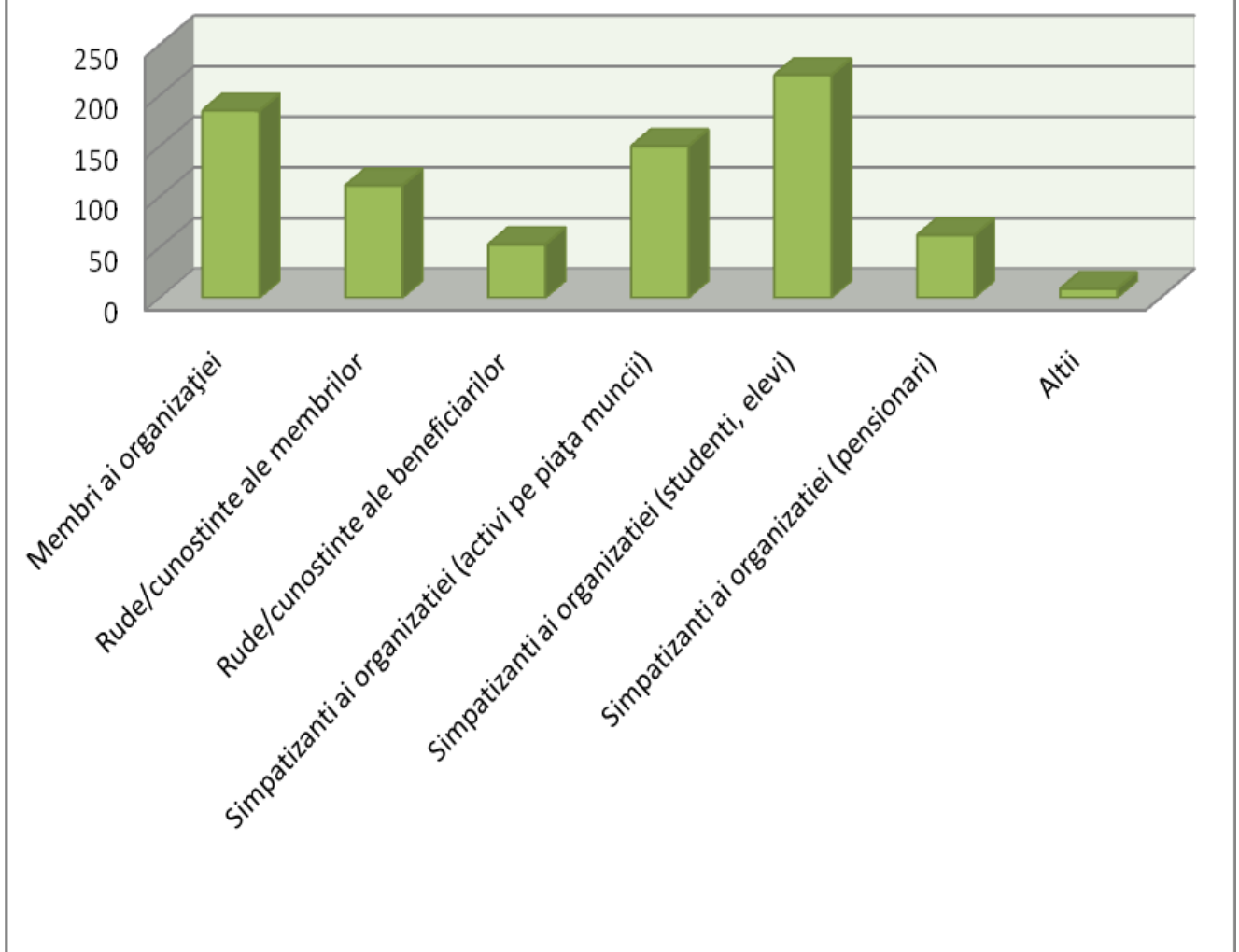
Cumulativ, cele 202 organizații respondente au angajat 641 noi angajați în 2010.

Numarul de voluntari implicati in mod constant in activitatile organizatiei raportat la nevoi

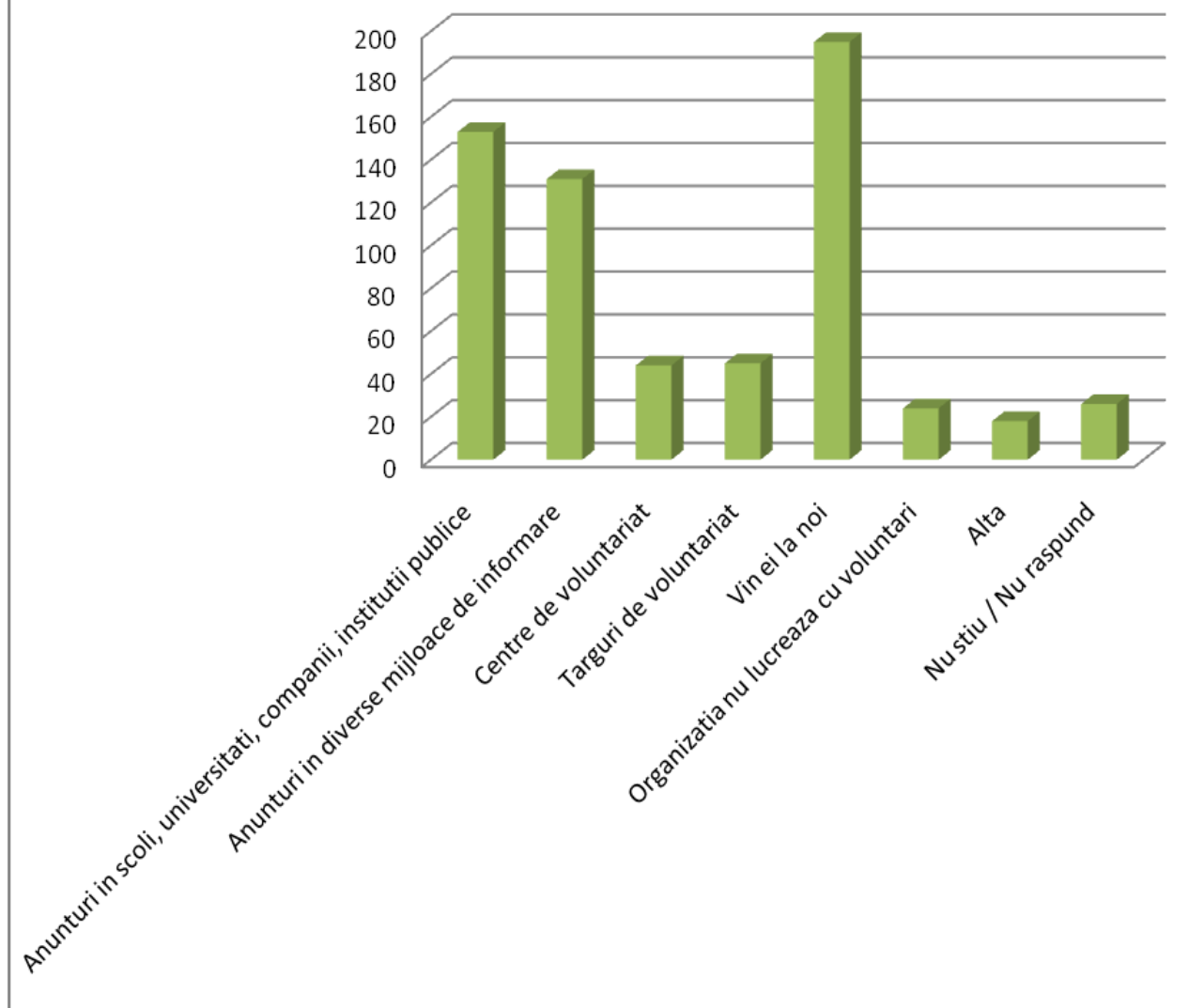
Peste 90% dintre ONG-uri afirmă că implică în activitățile lor voluntari. Reprezentanții a 62% dintre acestea apreciază că numărul de voluntari care îi sprijină este suficient, în timp ce 35% cred că numărul voluntarilor lor este insuficient.

Originea voluntarilor

Pentru cei mai mulți dintre respondenți, principalele categorii de voluntari se recrutează din rândul elevilor și studenților sau din rândul membrilor organizațiilor.

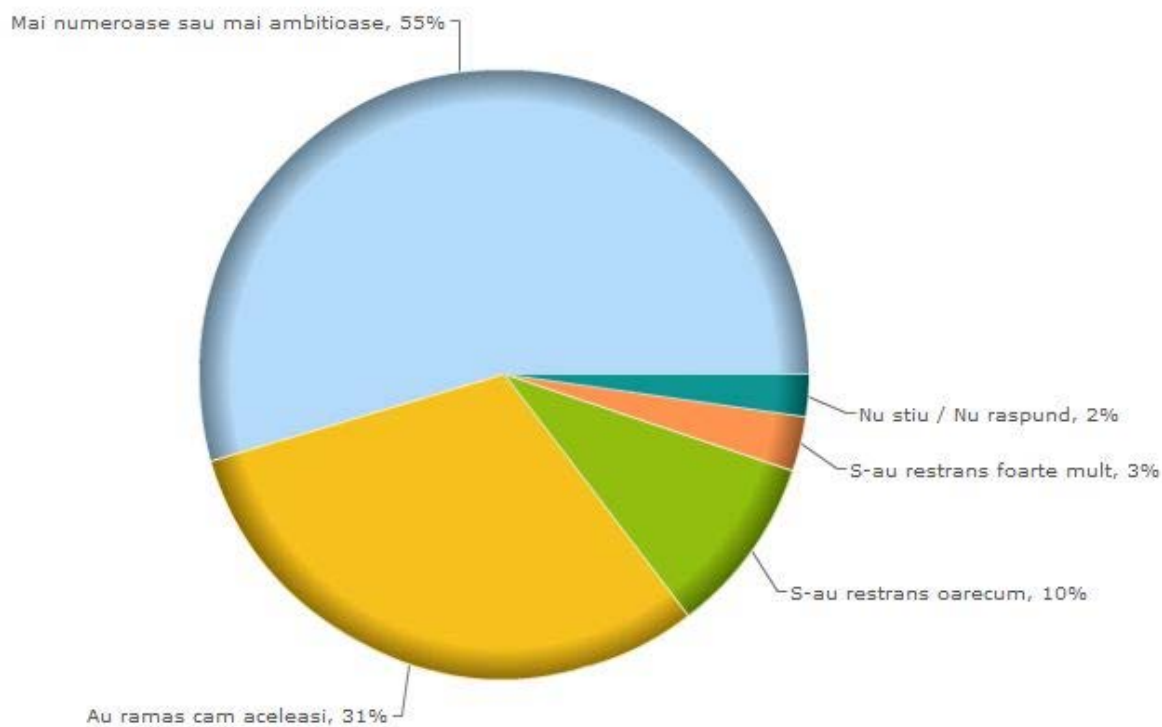
Mijloace de recrutare a voluntarilor

Majoritatea răspunsurilor indică faptul că cel mai adesea ONG-urile nu au strategii de atragere a voluntarilor și că aceștia își găsesc singuri drumul către organizațiile lor, o proporție care se menține constantă raportat la anul anterior. Printre metodele active de recrutare, cele mai folosite sunt anunțurile în școli, universități, companii, instituții publice sau în diverse mijloace de informare.

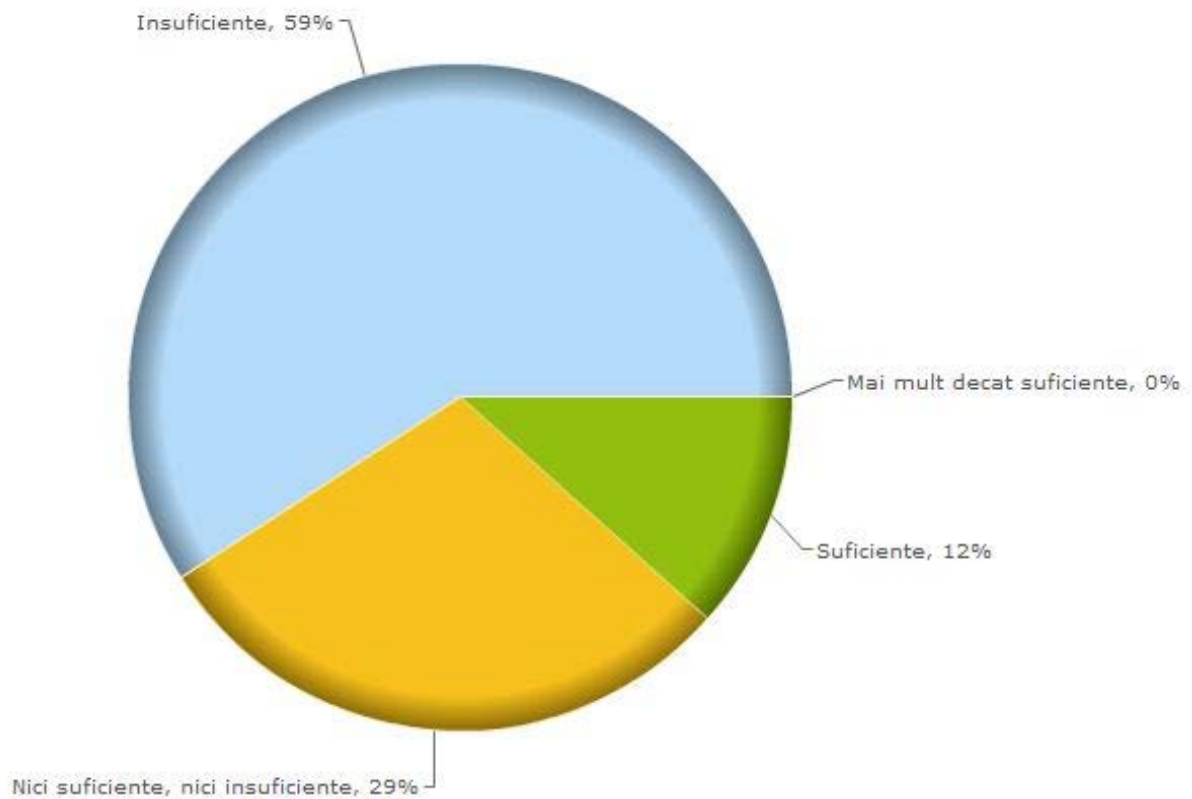
3. Evaluare generală și resurse financiare

In comparatie cu anii anteriori, obiectivele pe care organizatia le are in prezent sunt:

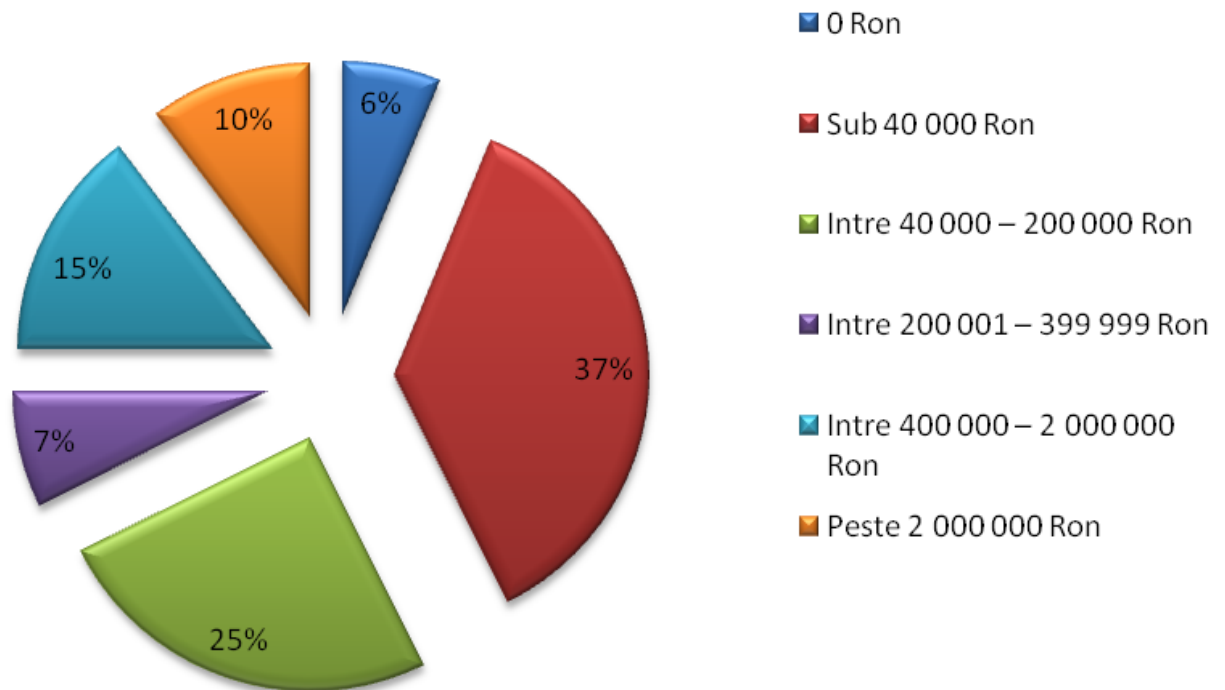
Comparativ cu anul anterior, 2010, ONG-urile se dovedesc mai precaute, dacă nu chiar mai pesimiste, în ceea ce privește formularea obiectivelor lor anuale. Astfel, doar 55% dintre respondenți declară că au obiective mai ambițioase față de anul anterior (față de 63% în Barometrul din 2010). Pentru 31% dintre organizații, obiectivele au rămas cam aceleași (o atitudine mai precaută decât în anul anterior când au răspuns astfel doar 22% dintre reprezentanții ONG chestionați). Pentru 13% dintre respondenți, obiectivele s-au restrâns (față de 9% în Barometrul din 2010).

Va rugam apreciați resursele financiare ale organizației Dvs.:

Precauția afișată față de obiectivele planificate pentru anul în curs își găsește explicația în situația financiară a ONG-urilor, în mod clar mai precară decât în anul precedent. Astfel, 59% dintre respondenți apreciază că resursele financiare ale organizațiilor lor sunt insuficiente, față de 48% în Barometrul din 2010. Doar 12% cred că au resurse financiare suficiente, față de 26% în anul anterior.

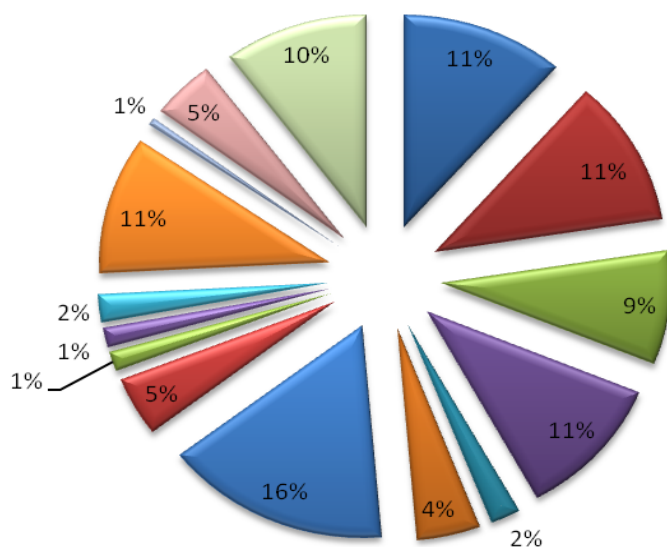
Bugetul total de venituri pentru anul 2010

Cei mai mulți dintre respondenți (37%) au declarat ca organizațiile lor au avut în ultimele 12 luni venituri sub 40.000 lei, în timp ce 25% raportează venituri între 40.000 și 200.000 lei. Doar 6% declară ca au avut venit 0, iar 10% menționează venituri de peste 2.000.000 lei. Trei sferturi dintre organizații au venituri sub 100.000 Euro.

Principala sursa de venit

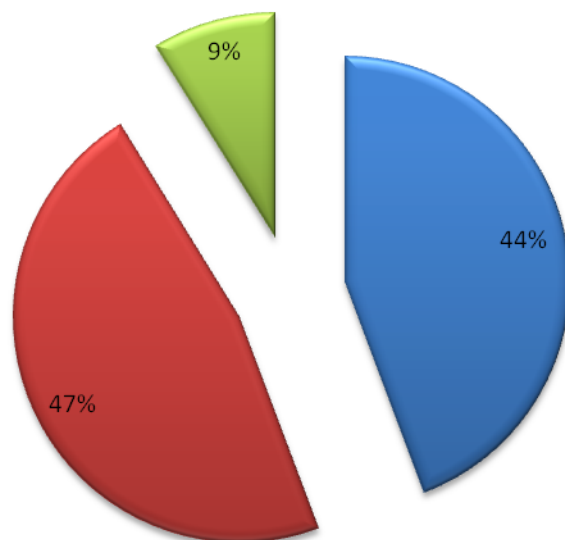
- Cotizatii ale membrilor
- Donatii individuale
- Directionarea a 2% din impozitul pe venitul persoanelor fizice
- Sponsorizari in bani/bunuri si/sau servicii din partea companiilor
- Donatii in bani/ bunuri din partea companiilor
- Granturi UE (direct de la Bruxelles)
- Granturi UE (fonduri structurale)
- Granturi de la autoritati publice romanesti (bugetul de stat sau bugetele locale)
- Subventii (legea 34/1998)
- Contracte de servicii cu autoritati publice
- Granturi de la Institutiile guvernamentale straine (altele decat UE)
- Granturi de Fundatii straine sau de la alte organizatii internationale
- Fundatii private romanesti
- Activitati economice (ex. productie servicii/ bunuri)
- Nu stiu / Nu raspund

Ponderele principalelor surse de venituri ale ONG-urilor ramane similară cu cea din anul precedent. Pentru 16% dintre respondenți, principala sursă de finanțare o reprezintă fondurile structurale, urmate, la egalitate (11%) de cotizații ale membrilor, donații individuale, sponsorizări și granturile oferite de fundații și organizații internaționale (11%). 9% dintre respondenți au ca principală sursă de venituri prevederea „2%”. Pentru aproape 30% dintre respondenți principala sursă de venituri o constituie fondurile publice (naționale, europene sau internaționale). Una din cinci organizații depinde în principal de fonduri europene, iar 5% se bazează în primul rând pe activități economice (bunuri și servicii).

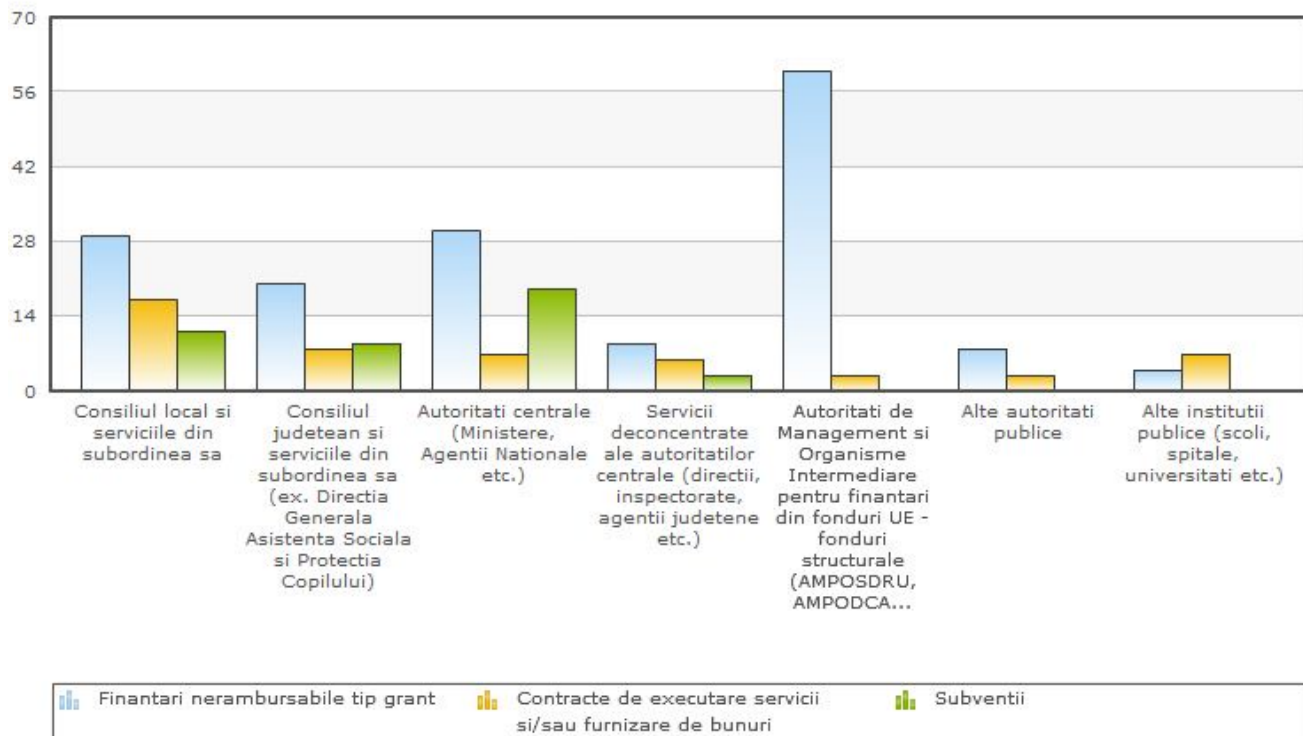
In anul 2010 ati beneficiat de fonduri publice (autoritati romanesti sau europene)?

■ Da ■ Nu ■ Nu stiu/Nu raspund

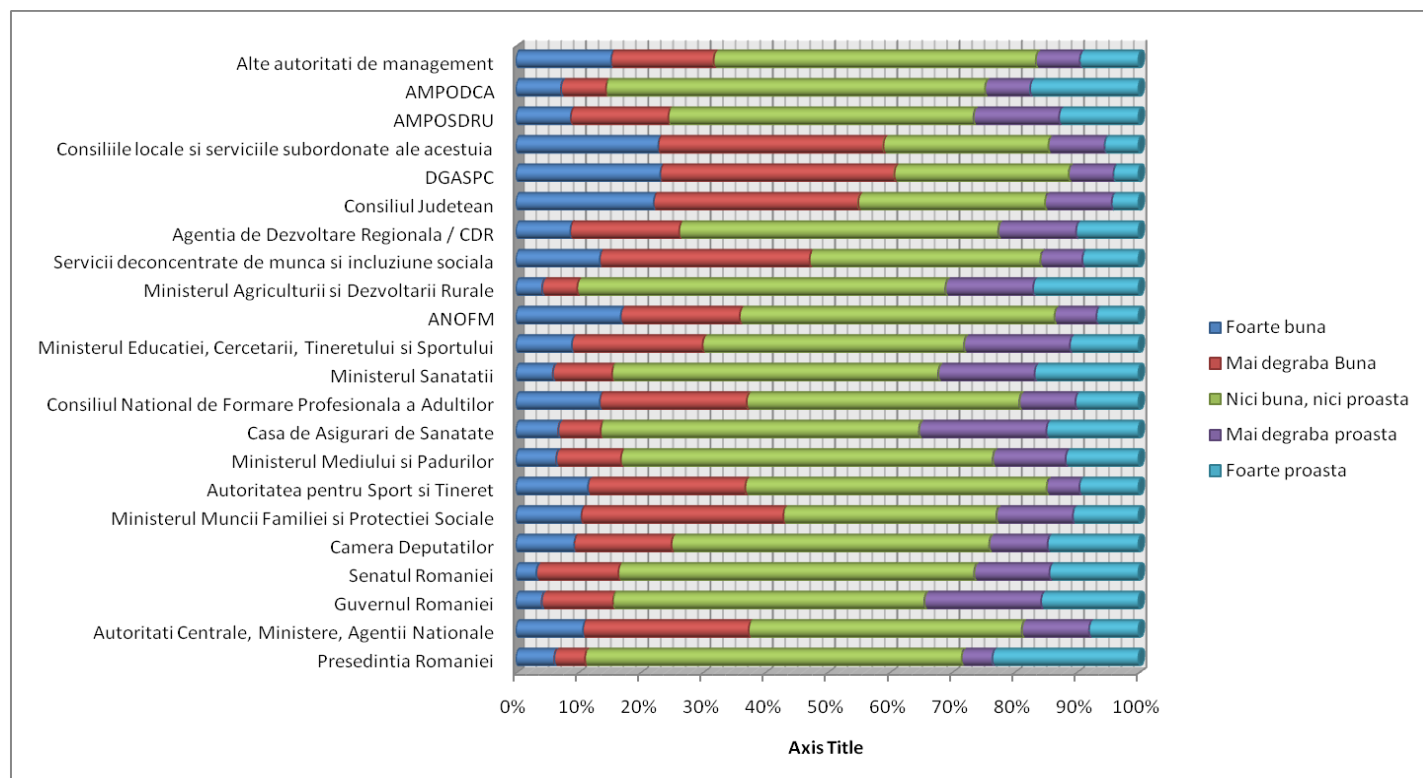
44% dintre respondenți au declarat că ONG-urile pe care le reprezintă au beneficiat în anul anterior de finanțări publice (fie direct de la autoritățile românești, fie din fonduri europene).

Va rugam precizati tipul si sursa de finantare din fonduri publice de care ati beneficiat in decursul anului 2010:

Cele mai multe organizații respondente au beneficiat de granturi din partea autorităților de management ale fondurilor stucturale. Autoritățile centrale și locale au acordat de asemenea granturi și subvenții.

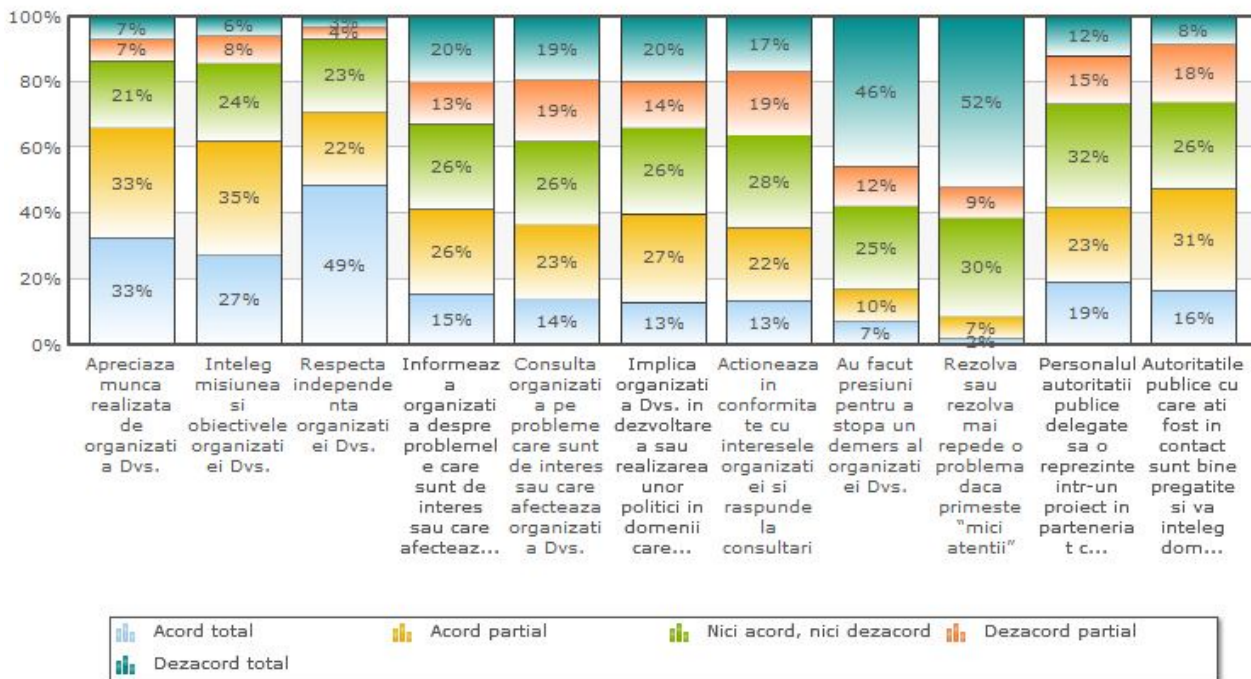
4. Relațiile cu autoritățile publice și mediul politic. Influențarea politicilor publice

75% dintre ONG-uri declară că în cadrul activităților lor colaborează cu autorități și instituții publice. Organizațiile cooperează cel mai bine cu autoritățile locale (consiliile locale aproape 60% și consiliile județene peste 50%).

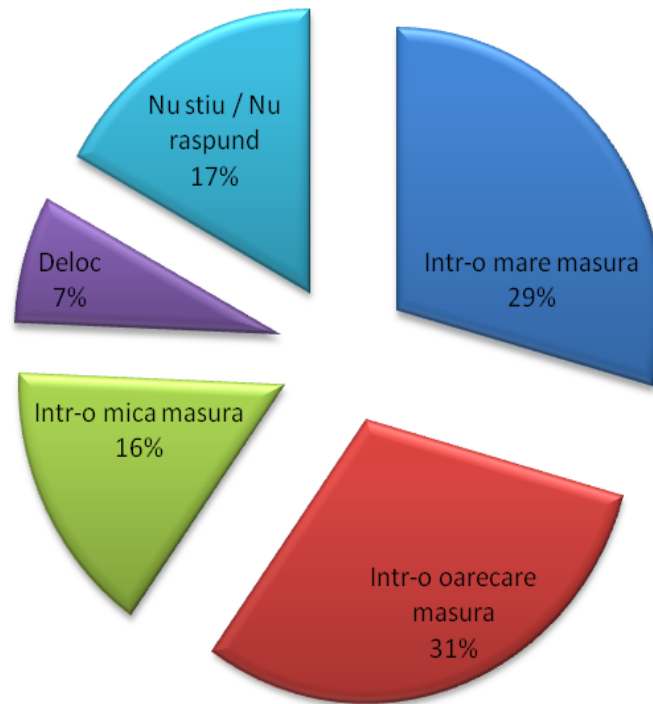
În ceea ce privește autoritățile centrale, 60% dintre respondenții care colaborează cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) apreciază interacțiunea cu această instituție drept foarte bună sau mai degrabă bună. ONG-urile care interacționează cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și Guvernul României sunt cel mai nemulțumite față de colaborarea cu aceste instituții. 25% dintre organizațiile care interacționează cu Președinția României au o părere foarte proastă privind colaborarea cu această instituție, în timp ce doar 10% au o atitudine pozitivă.

Va rugam precizati in ce masura sunteti sau nu de acord cu urmatoarele afirmatii cu privire la relatia dintre autoritatile publice locale si organizatia Dvs.:Autoritatile publice locale din comunitatea Dvs.:

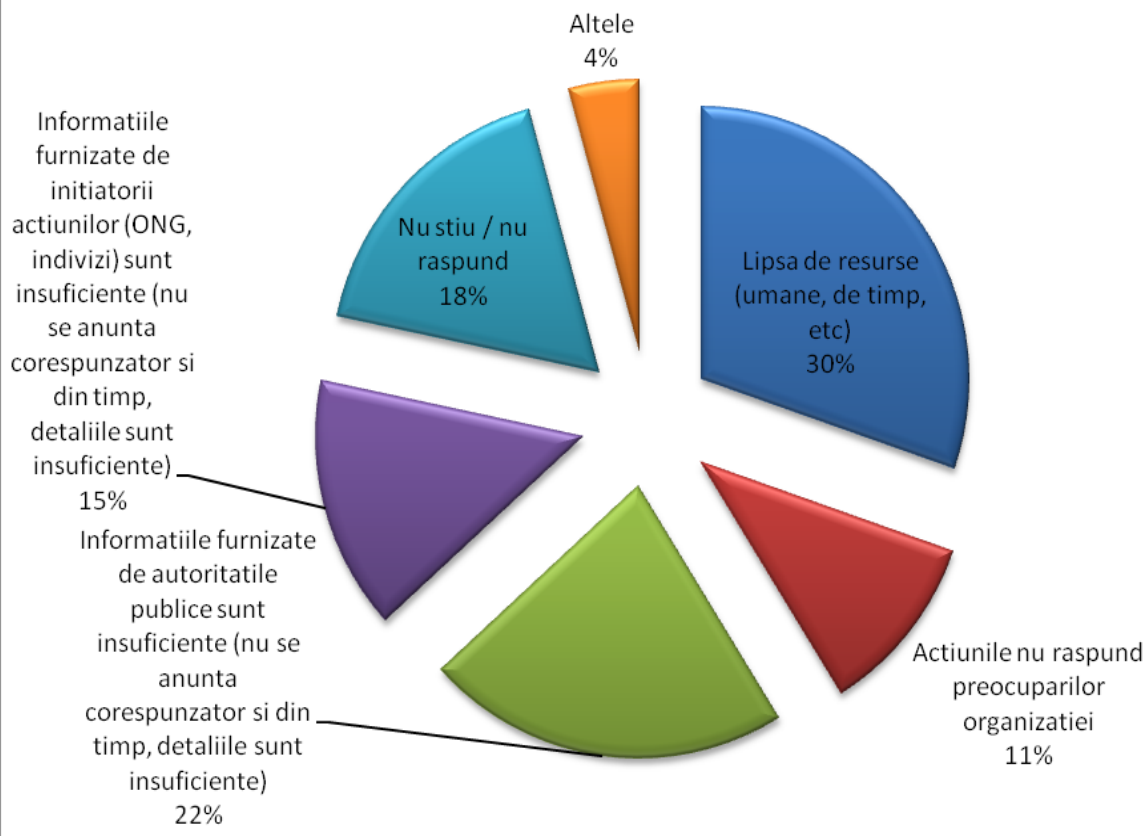
Organizațiile apreciază în general pozitiv atitudinea autorităților publice locale față de activitățile lor (între 60% și 70%). Percepția scade însă considerabil (cu 20 de procente) atunci când este vorba despre acțiunile concrete ale autorităților publice care vizează ONG-urile. Doar 8% dintre respondenți consideră că autoritățile locale rezolvă mai repede situații atunci când li se oferă „mici atenții”. 17% dintre ONG-uri semnaleză ca autoritățile locale au făcut presiuni pentru a stopa demersurile lor.

Influentarea deciziilor publice la nivel central sau local este o preocupare a organizatiei Dvs.?

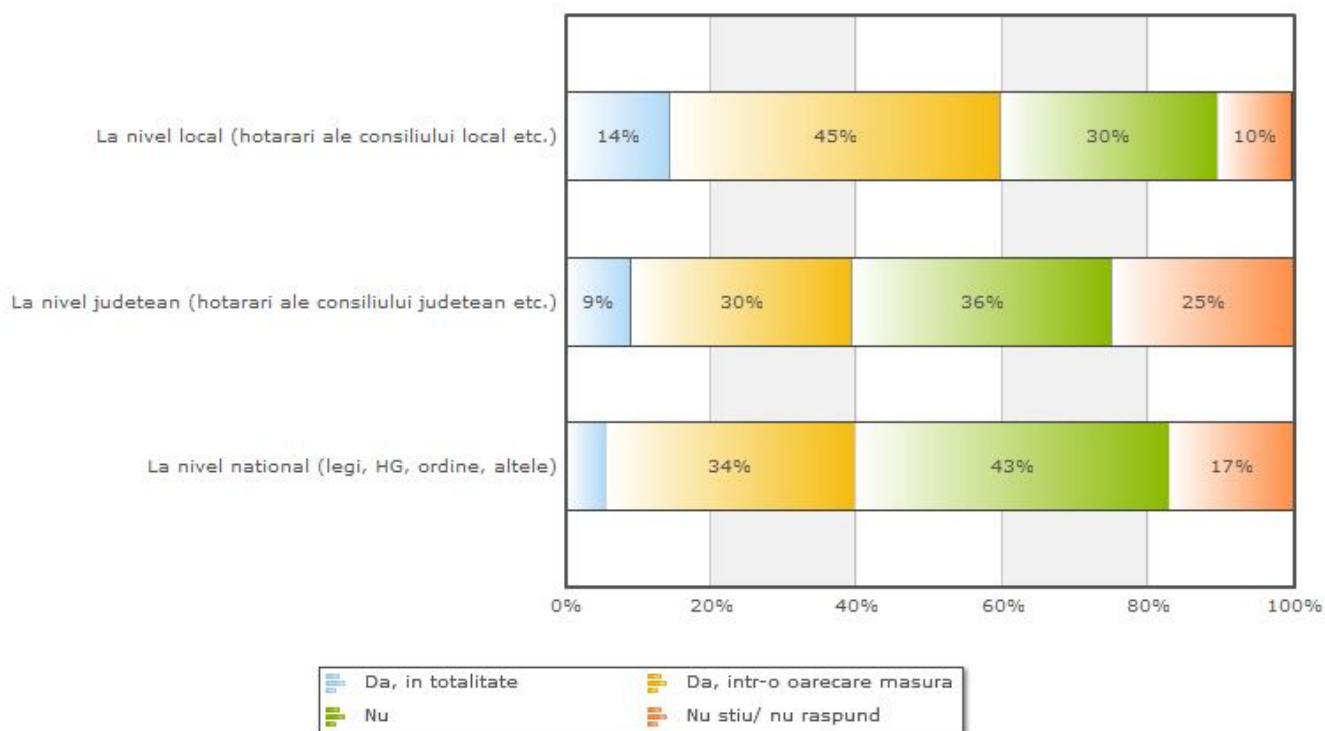
60% dintre respondenți declară că influențarea deciziilor publice la nivel central sau local este o preocupare a organizației lor. Pentru 29% dintre respondenți aceasta reprezintă o dimensiune importantă a activității lor.

Care credeti ca sunt motivele pentru care organizatiile neguvernamentale nu se implica in actiunile de influentare a deciziei publice ?

30% dintre respondenți consideră că ONG-urile nu se implică în activități de influențare a deciziei publice din cauza lipsei de resurse. Pentru 37% dintre respondenți principala cauză constă în proasta organizare a proceselor de consultare, atât de către instituțiile publice (22%), cât și de către societatea civilă (15%).

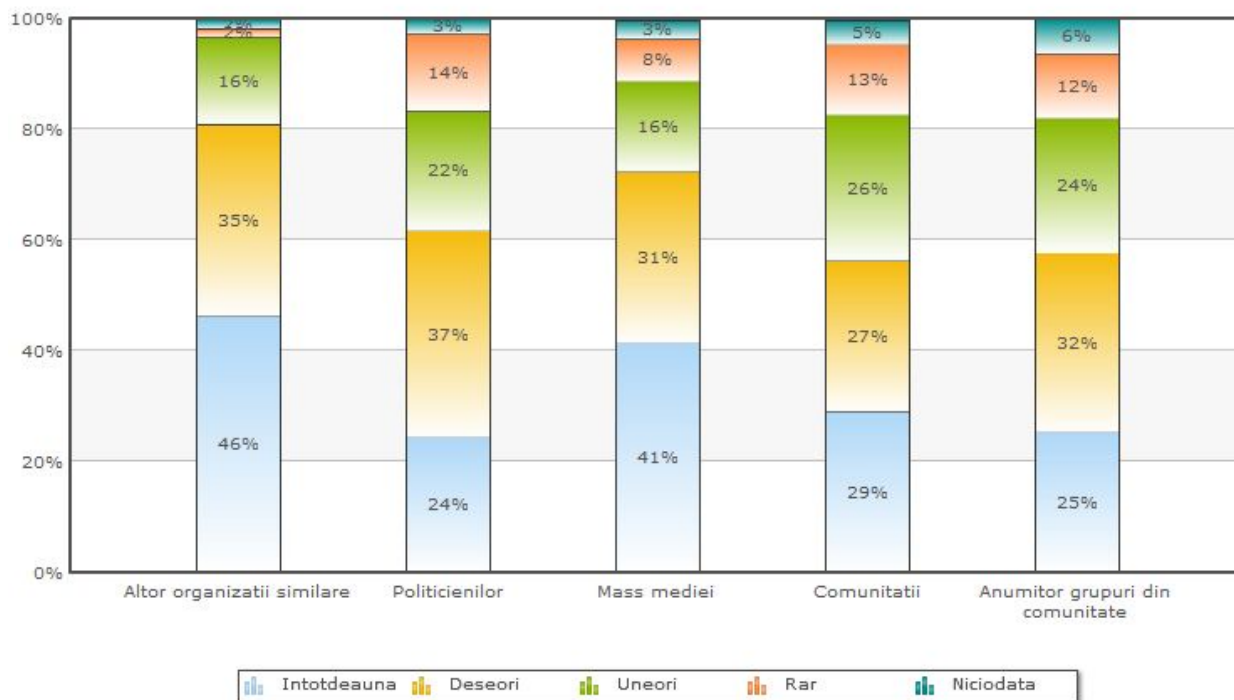
Va rugam precizati daca propunerea/propunerile Dvs. s-a/s-au regasit in decizia finala adoptata de autoritatile publice:

Cele mai multe acțiuni de influentare a deciziilor publice inițiate de către ONG-uri au loc la nivel național (50%), urmate de cele la nivel local și nivel județean.

Totuși, șansele de a influența decisiv o decizie publică sunt mai mari pentru ONG-urile care acționează la nivel local, aproape 60% dintre respondenții care au inițiat astfel de acțiuni afirmând că propunerile lor s-au regăsit în totalitate sau în bună măsură în decizia finală.

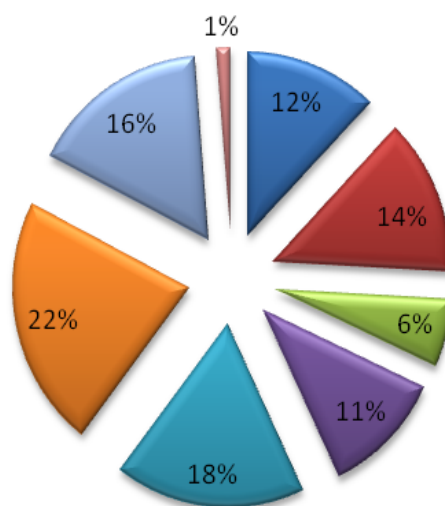
Cand doriti sa promovati o anumita schimbare sau sa propuneti o anumita politica publica, va rugam precizati in ce masura va adresati grupurilor de mai jos:

Organizațiile neguvernamentale care se implică în activități de influențare a deciziei publice se adresează cu precădere altor organizații similare (81%) și mass-mediei (72%). Într-o mai mică măsură acțiunile lor vizează mobilizarea politicianilor (61%), a comunității în ansamblul său (56%) sau anumitor grupuri din comunitate (57%).

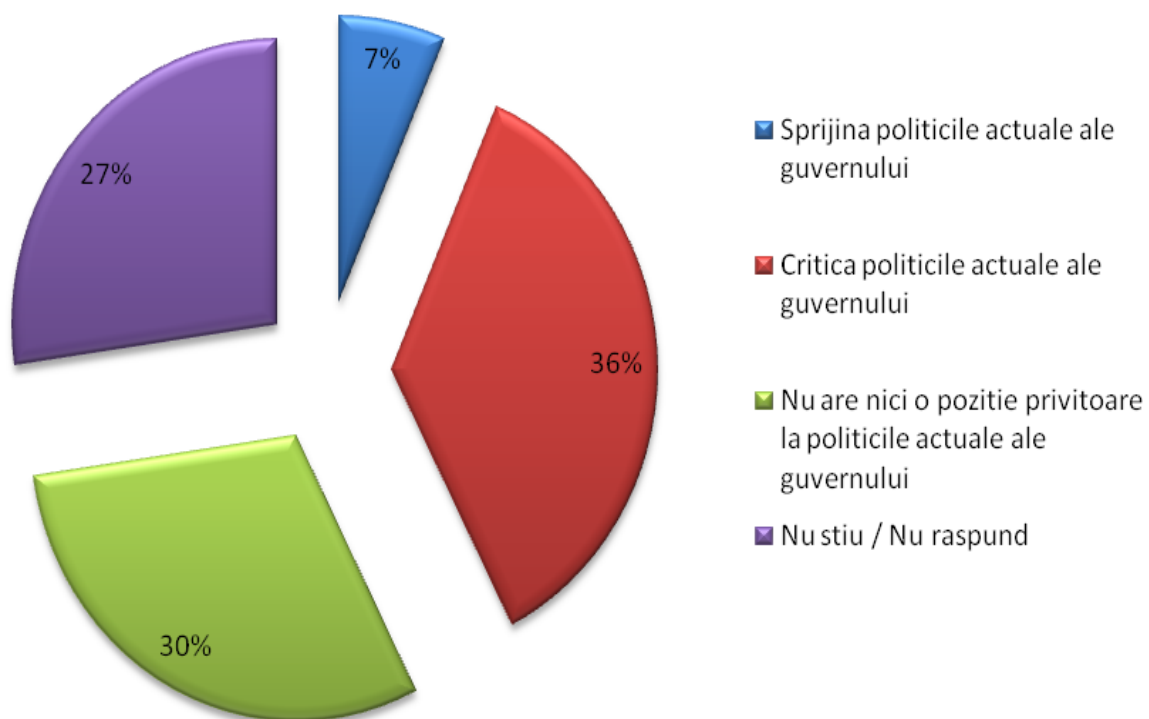
Principalii initiatori ai consultarilor publice

- Autoritate publica nationala / servicii deconcentrate ale acestora
- Un minister
- Organisme regionale (Agentia pentru Dezvoltare Regionala, Consiliul pentru Dezvoltare Regionala)
- Consiliul Judetean
- Consiliul Local / Primaria
- O organizatie neguvernamentala
- O federatie, platforma sau retea de ONGuri
- Alta

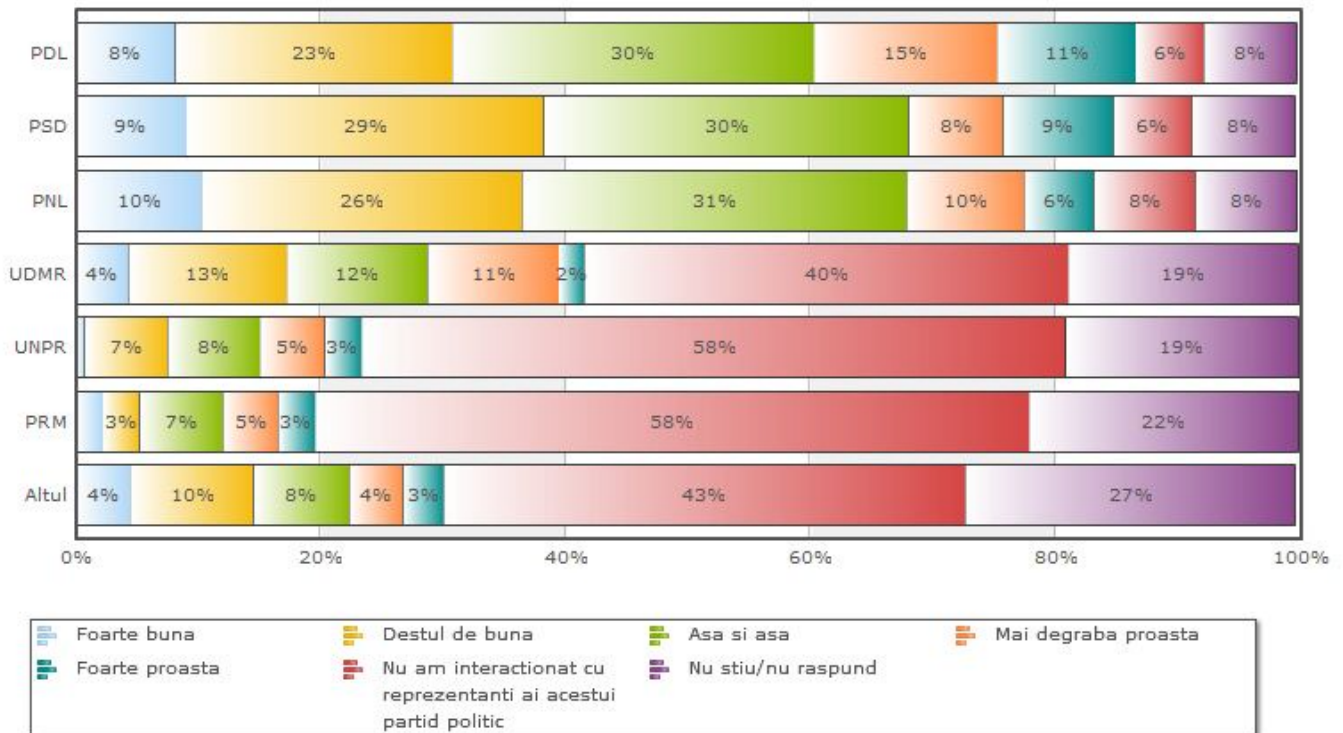
Principalii inițiatori ai consultărilor publice sunt ONG-urile și coalitiile de ONG-uri (în 38% din cazuri), urmate de autoritățile locale (18%) și ministere (14%).

Daca va ganditi la politicile promovate de catre Guvern, considerati ca organizatia Dvs. mai degraba:

Atunci când sunt întrebați cum se relaționează în activitatea lor cu politicile promovate de Guvern, 36% dintre respondenți consideră că poziția lor este mai degrabă critică (față de 32% în anul precedent). Procentul celor care se situează mai degrabă pe aceeași linie față de politicile publice promovate rămâne relativ constant - 7% (față de 7,6% în anul precedent).

In cadrul activitatilor organizatiei Dv. cum apreciati interactiunea cu reprezentantii urmatoarelor partide politice:

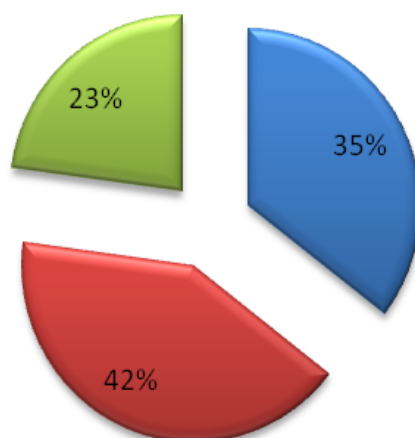

În general și în mod firesc, ONG-urile interacționează mai ales cu principalele partide parlamentare. Interacțiunea cu partidele de opoziție (PNL și PSD) este percepută de un procent ușor mai mare dintre respondenți drept mai degrabă pozitivă (35%-36%) față de 31% pentru PDL. În același timp, 26% evaluează ca negativă interacțiunea cu principalul partid de guvernământ, față de (16%-17%) pentru cele două mari formațiuni de opoziție.

5. Dimensiunea europeană

Ati auzit vreodata despre reprezentarea ONGurilor romanesti in Comitetul Economic si Social European (CESE)?

■ Da ■ Nu ■ Nu raspund

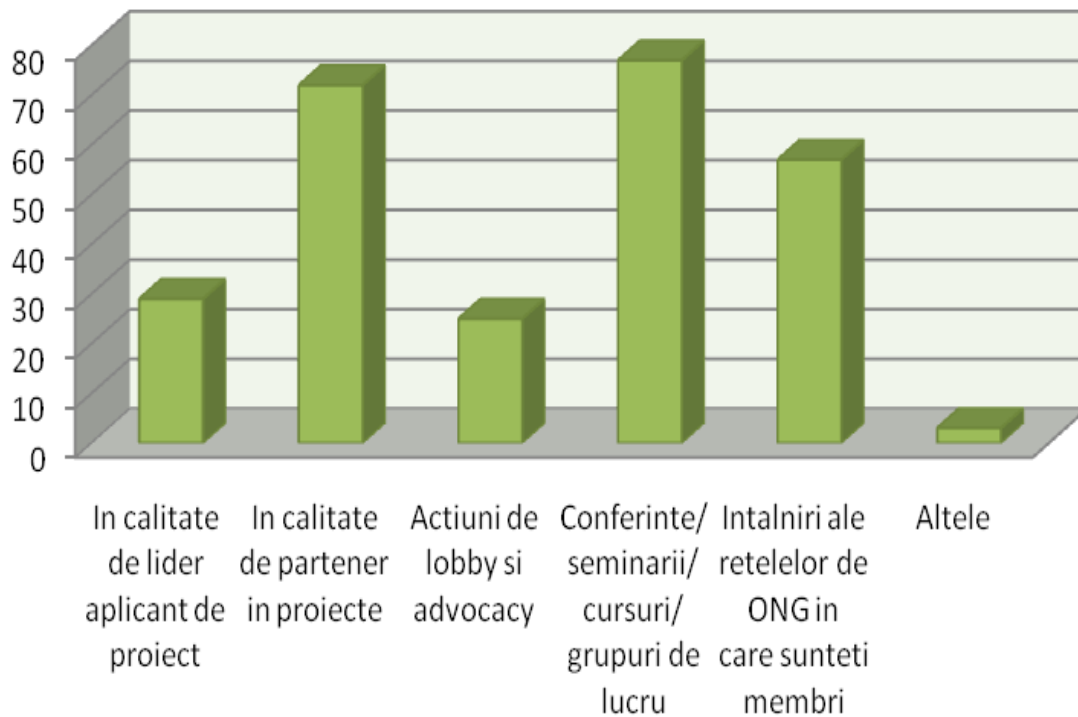

CESE este un organ consultativ al Uniunii Europene. Înființat în 1957, acesta are rol consultativ pe lângă instituțiile europene mari (Comisia Europeană, Consiliul Uniunii Europene, Parlamentul European).

Consilierea este realizată prin avize privind propunerile legislative ale UE și, de asemenea, CESE elaborează și avize din proprie inițiativă privind teme care ar trebui abordate. Unul dintre rolurile principale este de a asigura „o punte” între instituțiile UE și ceea ce numim societatea civilă organizată. CESE ajută la promovarea rolului organizațiilor societății civile prin instituirea unui dialog structurat cu aceste grupuri din statele membre ale UE și din alte țări din întreaga lume.

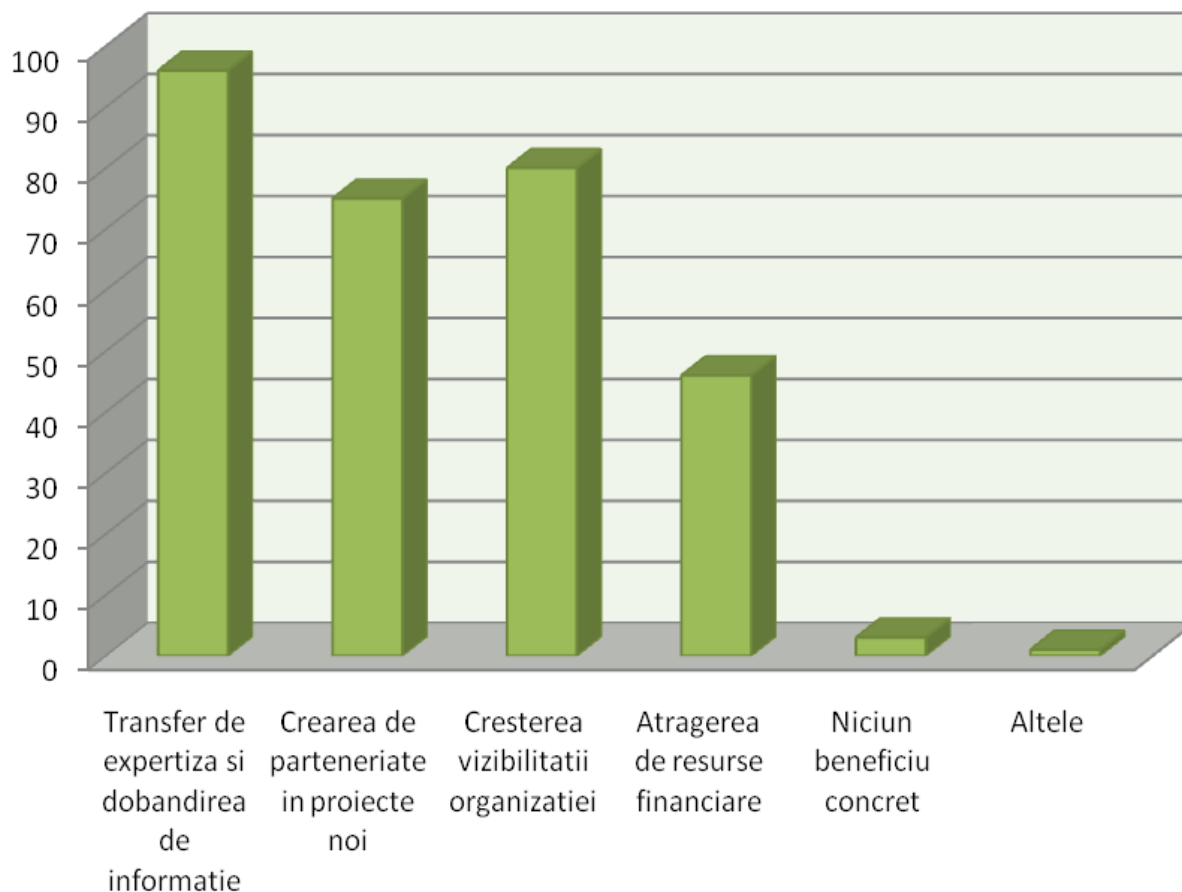
România are 15 reprezentanți în Consiliul Economic și Social European (CESE), dintre care 5 sunt din partea organizațiilor neguvernamentale. 35% dintre respondenți afirmă că știu despre reprezentarea ONG-urilor românești în CESE.

Grad de implicare in actiuni la nivel european

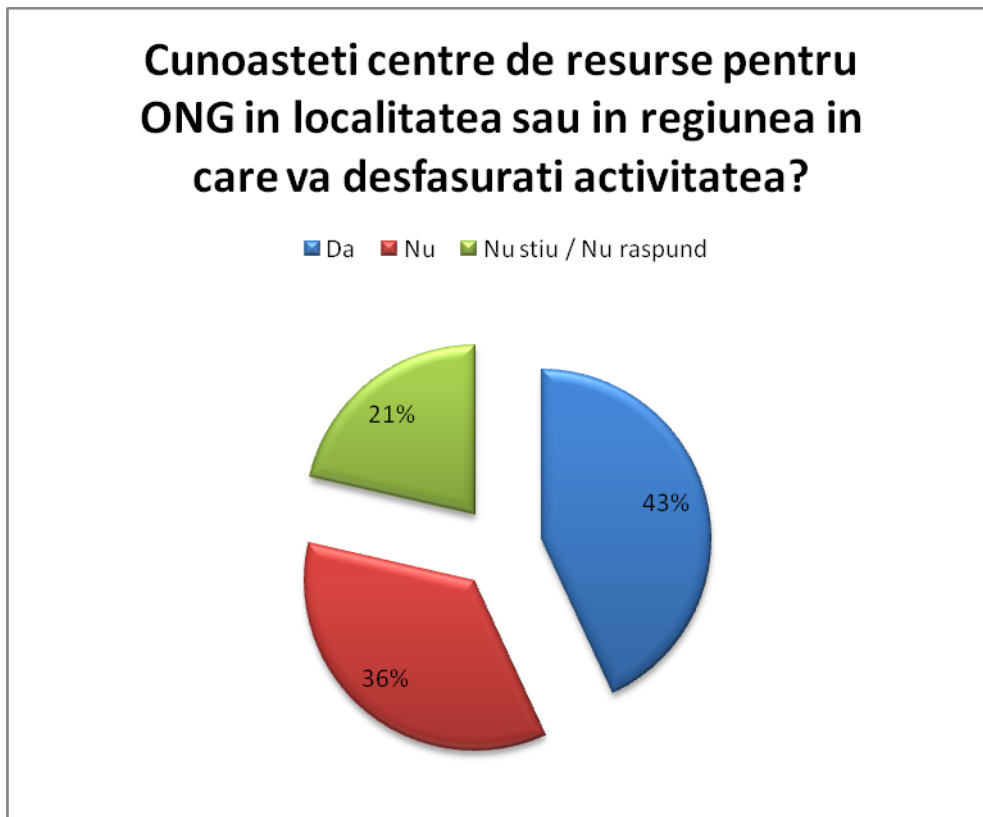
34% dintre reprezentanții ONG declară că în 2010 organizația lor a fost implicată în acțiuni la nivel european. Organizațiile care au participat la acțiuni la nivel european (în alte state membre UE) au făcut-o cel mai adesea prin participarea la conferințe, seminarii, cursuri, grupuri de lucru sau la întâlniri ale rețelelor de ONG din care sunt membri. Participarea la proiecte europene în calitate de partener este dublă față de proiectele în care ONG-urile românești sunt aplicanți principali.

Principalele beneficii ale implicării ONG in actiuni la nivel European

Majoritatea covârșitoare a ONG-urilor care participă la acțiuni la nivel european declară că există întotdeauna un beneficiu al acestei implicări. Cel mai adesea este vorba despre transferul de expertiză și dobândirea de informație, precum și despre creșterea vizibilității organizației.

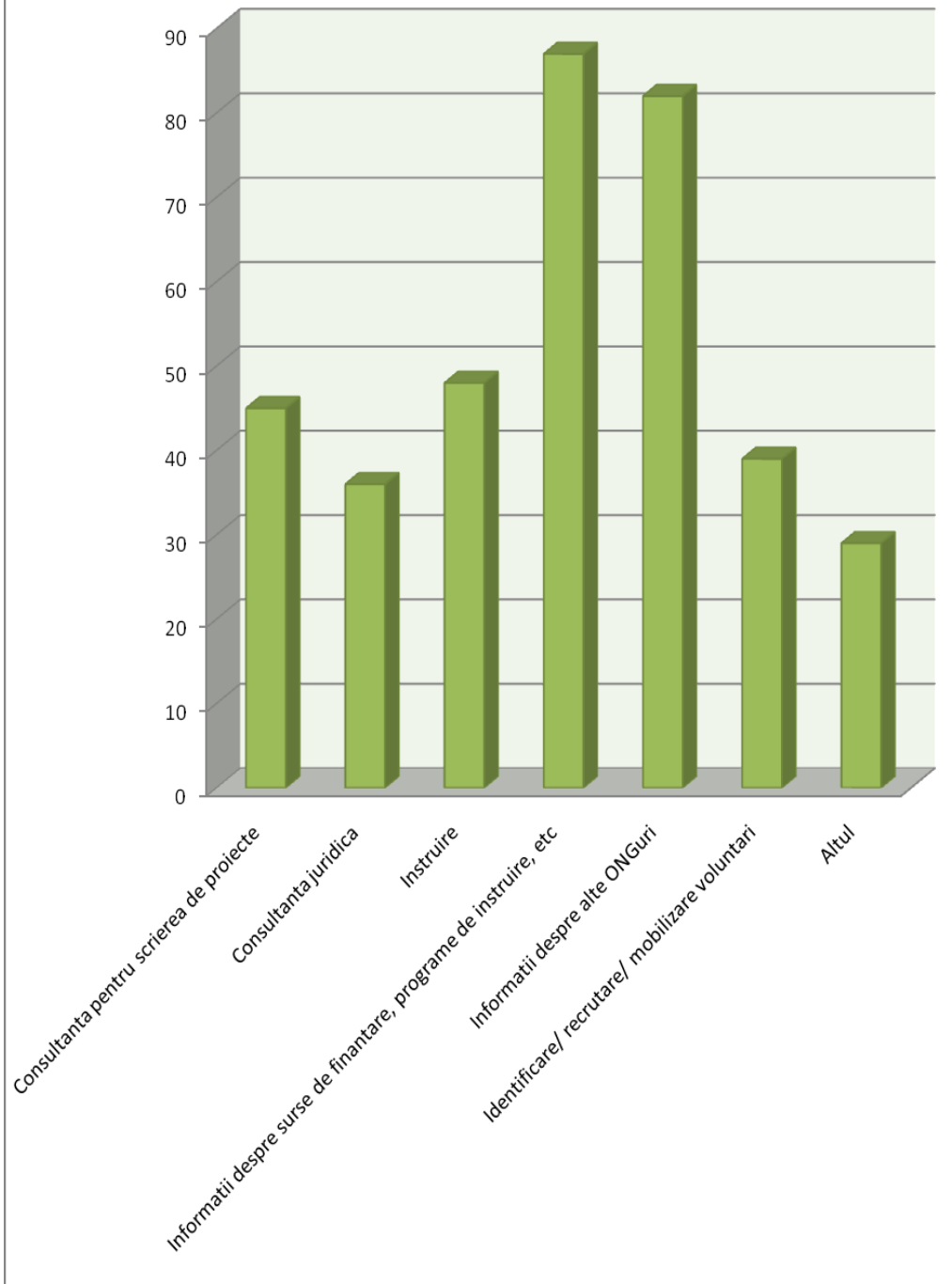
6. Structuri si servicii suport pentru ONG

Centrele de resurse sunt acele organizații ale societății civile care au drept scop susținerea dezvoltării și promovării sectorului nonprofit și oferirea de servicii ONGurilor. Aceste organizații se implică activ prin organizarea de evenimente anuale pentru ONG, publicarea de materiale informative adresate sectorului, promovarea de propuneri legislative în favoarea sectorului asociativ, furnizarea de informații și training pentru structurile asociative.

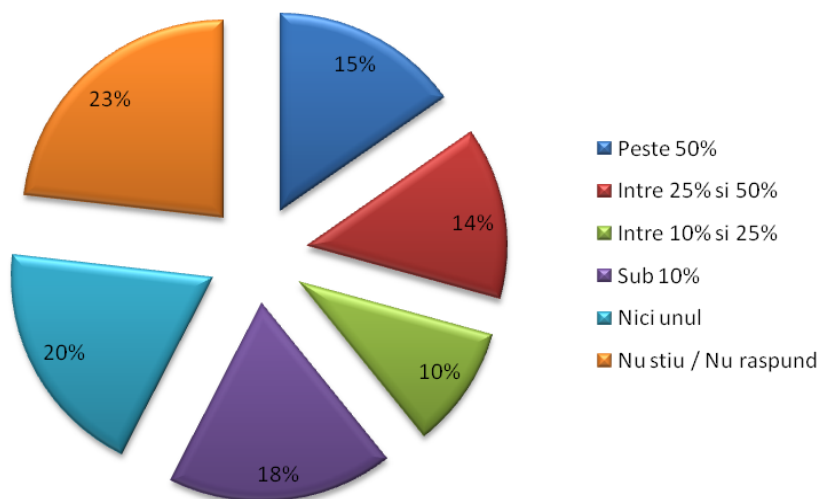
43% dintre respondenți cunosc centre de resurse pentru ONG în localitatea sau în regiunea în care își desfășoară activitatea. Cea mai mare notorietate ca și centre de resurse o au Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile și Centras. Alte organizații menționate mai frecvent ca centre de resurse pentru ONG sunt Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi (CRCR), Asociația de Relații Comunitare (ARC), Centrul de Resurse pentru Participare Publică (CeRe), Centrul de Resurse pentru Organizații Non-Profit din Oltenia (CRONO), Fundatia Bethany Iasi, Pro Vobis – Centrul Național de Resurse pentru Voluntariat.

Care este tipul de serviciu pe care l-ati solicitat/ de care ati beneficiat de la un centru de resurse?

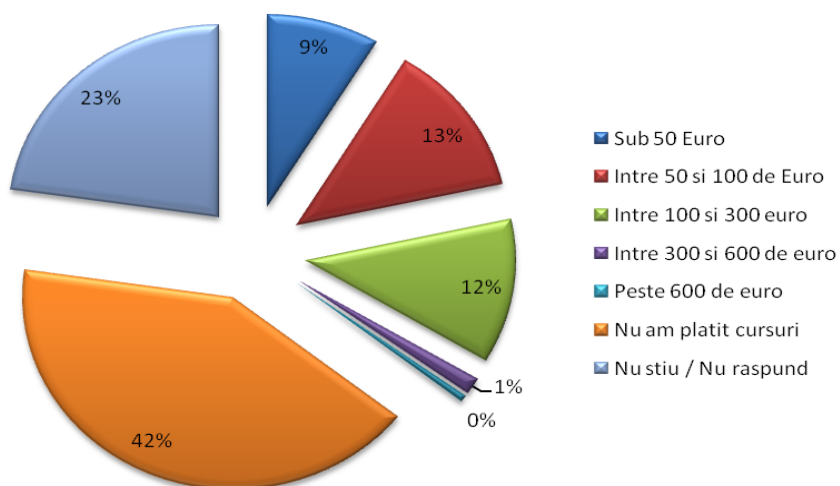
Cele mai frecvente servicii pe care centrele de resurse pentru ONG le oferă sunt cele de informare (fie despre surse de finanțare sau programe de instruire, fie despre alte ONG-uri). Cele mai frecvente servicii de care ONG-urile au nevoie, dar care nu sunt furnizate de centrele de resurse sunt în primul rând cele de consultanță juridică (și fiscală), dar și facilitarea de parteneriate și acțiuni comune cu alte ONG-uri.

Cati dintre angajatii si voluntarii org. dvs au participat la cursuri de de formare in anul 2010?

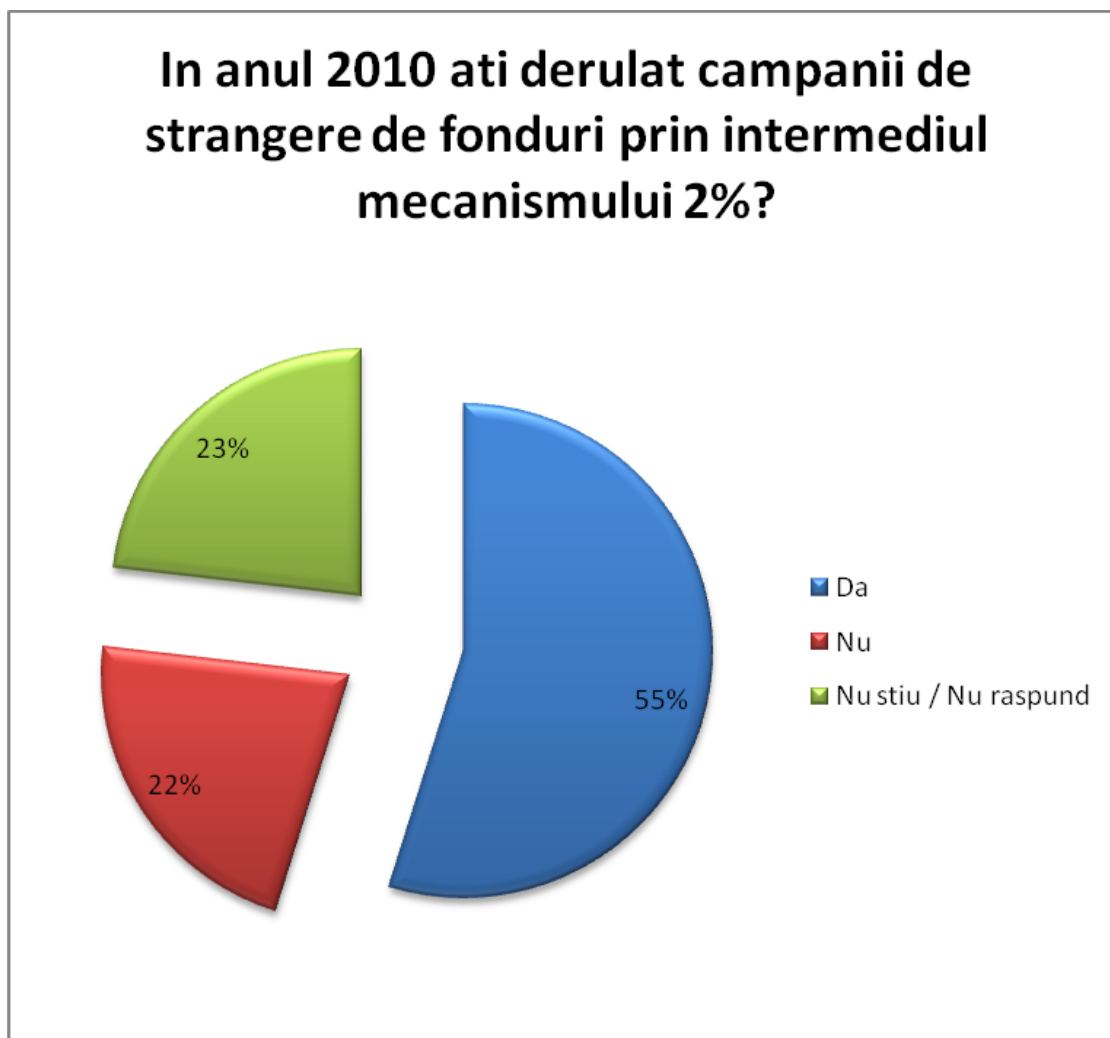

20% dintre respondenți declară ca în anul 2010 niciun angajat sau voluntar al organizației lor nu a participat la cursuri de formare. Pentru doar 15% dintre respondenți majoritatea angajaților și voluntarilor au participat la cursuri de formare.

Costul mediu al unui curs platit pentru un angajat

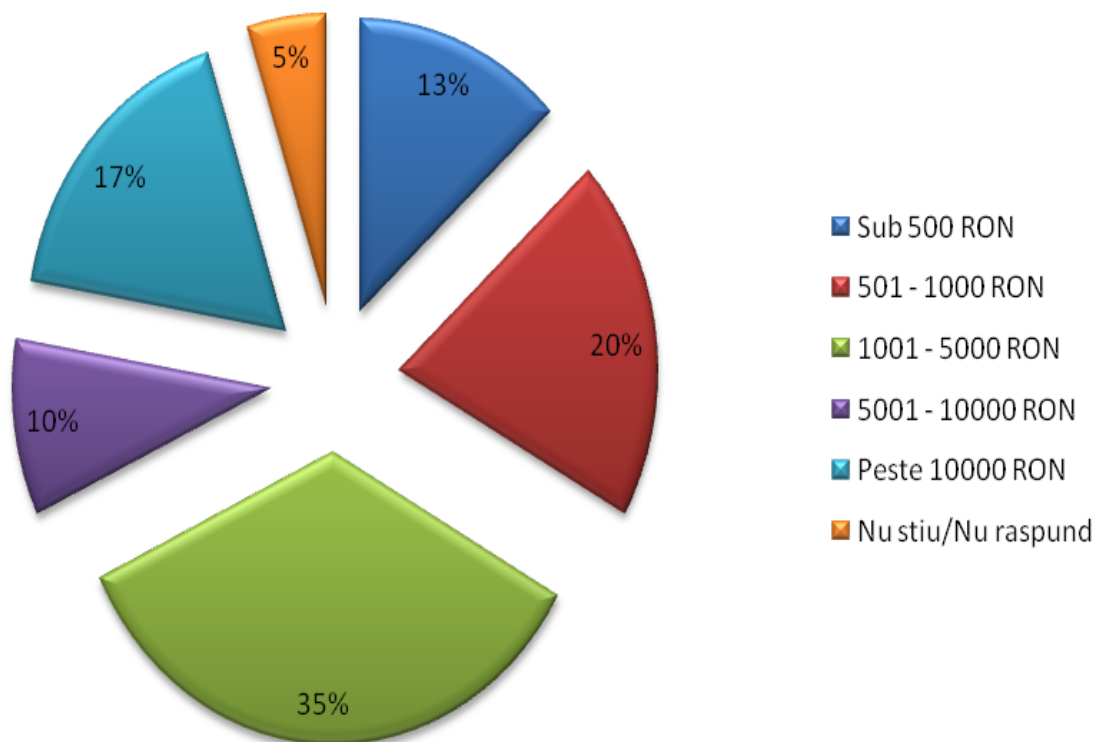

7. “2%”, promovare și transparență

55% dintre respondenți afirmă că în anul 2010, organizațiile lor au derulat campanii de strângere de fonduri prin intermediul mecanismului 2%.

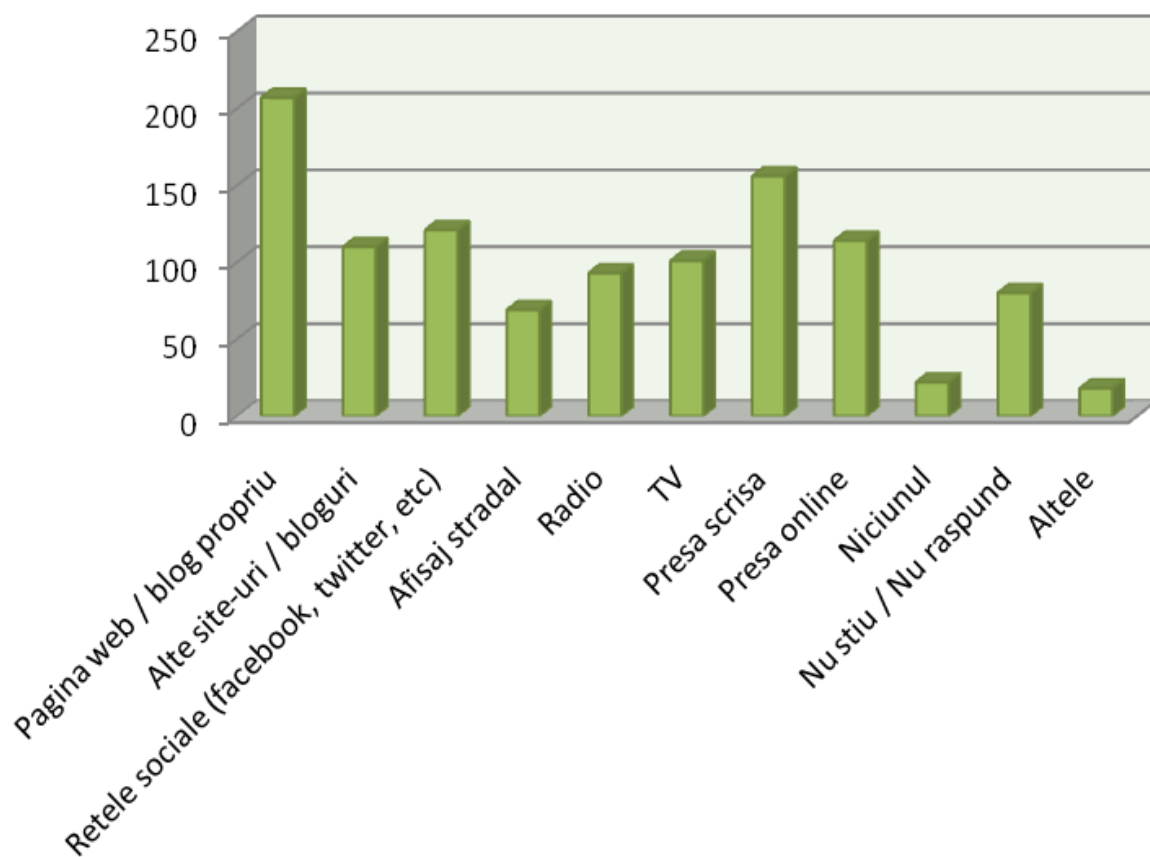
Care a fost volumul fondurilor stranse prin intermediul 2% pentru campania din anul 2010?

Dintre organizațiile care recurs la mecanismul 2% în anul 2010, 13% au strâns sub 500 lei, 20% au adunat între 501 și 1000 lei, iar 35% au colectat între 1001 și 5.000 lei.

17% dintre respondenții care au organizat campanii pentru 2% afirmă că organizațiile lor au strâns peste 10.000 lei.

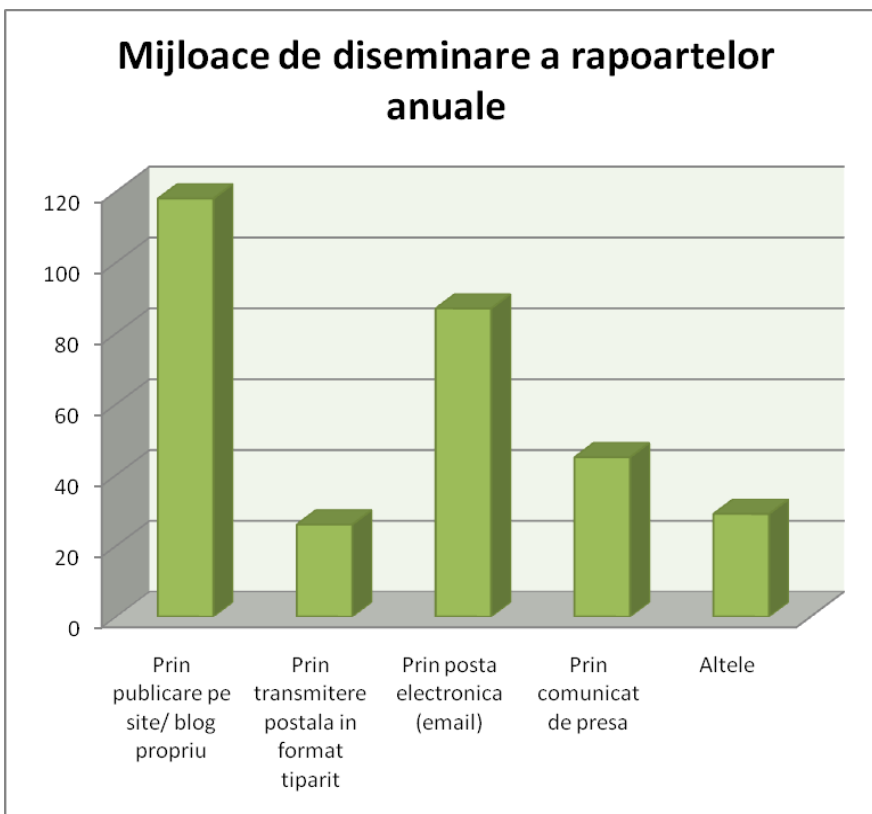
Mijloace de promovare folosite de organizatii in anul 2010

Principalul mijloc de promovare al ONG-urilor în 2010 a fost pagina de internet sau blogul propriu. Presa scrisă este al doilea instrument ca frecvență de utilizare.

Aproape două treimi dintre organizațiile respondente afirmă ca elaborează un raport anual de activitate. Cel mai adesea, rapoartele anuale sunt publicate pe pagina de internet sau pe blogul propriu sau sunt distribuite prin poștă electronică.

Acest material a fost realizat în cadrul proiectului „O voce mai puternică pentru sectorul neguvernamental din România” implementat de Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile și finanțat de Trust for Civil Society in Central & Eastern Europe